ידיעות אחרונות
בכלכלה במשק ובבורסה
גליון מספר 188
יום שלישי, ו' בניסן השמ"ו, 15.4.1986

זוגות צעירים מקבלים במתנה עד 48% ממחיר הדירה

מחקר שנעשה בבנק ישראל מגלה כי בשנתיים האחרונות חל גידול ניכר בהיקף הסובסידיה הגלומה במשכנתאות לזוגות צעירים ◻ הסובסידיה מגיעה כיום עד ל־48 אחוז ממחיר הדירה לגבי האוכלוסיה החלשה – הזכאית לסיוע מירבי, ועד ל־12 אחוז ממחיר הדירה לגבי בעלי הכנסות גבוהות – הזכאית לסיוע מינימלי ◻ למרות הסובסידיה הגבוהה, ירד מספר הזוגות הצעירים הלוקחים את המשכנתאות, כנראה מחשש לאבטלה וקשיים בהחזרים החודשיים

מאת גדעון עשת

הסובסידיה שהממשלה נותנת לזוגות צעירים, באמצעות המשכנתאות המיוחדות לזכאי משרד השיכון, מגיעה כיום עד לכדי 48 אחוז ממחיר הדירה. כך מתברר ממחקר שנערך לא מכבר בבנק.

עד שנת 1979 נהגה הממשלה לתת משכנתאות לזכאים שלא היו צמודות. הריבית היתה נומינלית ולכן, כאשר התחילה האינפלציה לקפוץ לשיעורים גדולים ביקש האוצר להצמיד את המשכנתאות. בזמנו עוררה התכנית מתנגדים רבים, שחששו כי ההצמדה תפגע ביכולת התשלום של מעוטי יכולת וכי מאחורי תכנית האוצר ומשרד השיכון מסתתרת כוונה להקטין את היקף הסובסידיות למשתכנים.

כתוצאה מהלחץ הזה נקבע בזמנו כי לא כל המשכנתא תהיה צמודה. רק בשנת 1984 בוטלה סופית המשכנתא הלא צמודה.

עכשיו בא משה בר נתן, איש מחלקת המחקר של בנק ישראל, ומגיע לאחר מחקר למסקנה המפתיעה כי המעבר למשכנתא צמודה הביא דווקא להעלאת היקף הסובסידיות לזוגות צעירים.

הסובסידיה גדלה

איך קרתה תופעה כזו, המנוגדת לכל התחזיות המוקדמות?

בתקופת המשכנתאות הלא צמודות, עד 1979, ניתנו ההלוואות לזכאי משרד השיכון בריבית נומינלית קבועה. זו הועלתה מדי פעם כאשר שיעור האינפלציה עלה. בממוצע היתה הריבית ששולמה כמחצית משיעור האינפלציה החזוי. עובדה זו לא רק שיצרה סובסידיה גדולה אלא יצרה לחץ על האוצר לנסות לשנות את היקפי הסיבסוד. דבר זה נעשה על ידי הקטנת היקפי ההלוואות. שיעורי המימון לקבוצת הסיוע המקסימלי ירדו מכ־47 אחוזים ממחיר דירה בשנת 1977 לכ־25 אחוזים בלבד ערב ההצמדה, בשנת 1979.

בתקופה בה הוליכו על הצמדה נעשו שני מהלכים: הצמדה עצמה שפרושה היה העלאת שיעורי הריבית והגדלת תקופת ההלוואה מכ־15 לכ־20 שנה. העלאת הריבית הקטינה את הסובסידיה לכל שקל הלוואה. אולם הגדלת היקפי ההלוואות כמו גם הגדלת תקופת ההחזר הביאו לידי כך שמכפלת הסובסידיה בכל שקל בכמות השקלים גדלה. במלים אחרות הסובסידיה הכוללת עלתה עם ההצמדה, והיא מגיעה כיום ל־48 אחוז ממחיר הדירה לגבי האוכלוסיה החלשה הזכאית לסיוע מירבי, ולכ־12 אחוז ממחיר הדירה לגבי בעלי הכנסות גבוהות הזכאות לסיוע מינימלי.

בר נתן בדק גם מה היתה השפעת השינוי על הפרוגרסיביות במשכנתאות המכוונות של משרד השיכון. הממצא המרכזי, אותו ניתן לראות בשרטוט, למעלה משמאל הוא כי היקף הסובסידיה למעוטי יכולת היה תמיד יותר גבוה מהיקף הסובסידיה לבעלי יכולת. נפח האשראי לשכבות חלשות היה בערך כפול מהיקף האשראי לבעלי יכולת, יותר מזה החזר לכל 1000 שקל הלוואה היה יותר גבוה אצל בעלי יכולת מאשר אצל מעוטי יכולת. תופעה זו נוצרה כתוצאה משני מהלכים משולבים: ריבית נמוכה יותר אצל מעוטי יכולת ותקופת פריסת תשלומים ארוכה יותר.

השוק מצוי בשפל

יש לציין כי למרות הגידול במרכיב הסובסידיה הגלום במשכנתאות נרשמה בשנתיים האחרונות ירידה בבקוש למשכנתאות (ראה שרטוט למטה משמאל).

הביקוש הנמוך למשכנתאות בשנה שעברה מוסבר בכמה גורמים. ראשית, הירידה בהכנסות שנבעה משחיקת השכר והתחזית שהיתה בשנה שעברה כי אנו מצויים בתקופה של ריסון. שנית, החשש שהריסון הכלכלי יביא לגידול באבטלה הביא זוגות צעירים לנהוג משנה זהירות. מי שמקום עבודתו אינו בטוח אינו ממהר להיכנס להשקעות לטווח ארוך. שלישית, יש תחושה כי שוק הדירות מצוי בשפל, לפחות מבחינת המחירים, במצב כזה יש רבים המעדיפים לחכות תוך ציפיה לירידת מחירים בשוק.

בשלב זה אין עדיין מדיניות מגובשת בכל הקשור לעידכון המשכנתאות בשנה הנוכחית. משרדי השיכון והאוצר מתכוונים כנראה להאריך את פרק הזמן שבין כל עידכון.

היום בגליון

הקיבוץ בצל הקיצוץ: תמונת מצב — עמודים 4–5
כלכלה וקלקלה: המושבניקים כבר לא גברים כמו פעם... — עמוד 5
ד"ר אלן דרייזן: מעורבות ממשלתית וסיוע למפעלים כושלים — עמוד 7
דב גרונובסקי: מי ישלם על מחדלי הפיקוח על הבנקים — עמוד 9
שמואל וואקנין: מטבע העתיד של העולם: שטרי חוב היבוניים (?) — עמוד 11
תמונה של מניה: [illegible] — עמוד 12
[illegible] הבורסה — עמודים 13–14

המשכנתאות המסובסדות של הממשלה
הסובסידיה באחוזים ממחיר הדירה
(1985-1976)

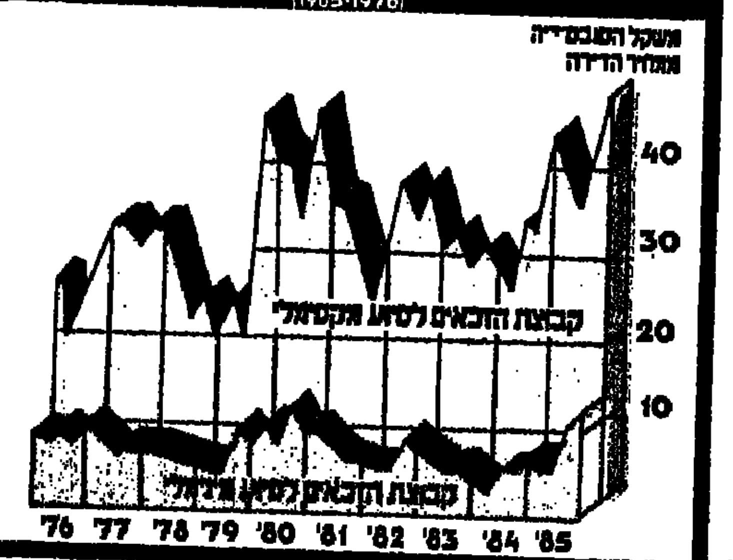

רמת הסובסידיה הגלומה כיום במשכנתאות לזוגות צעירים, באחוזים ממחיר הדירה, גבוהה יותר מזו שהיתה ערב הצמדת המשכנתאות בשנת 1979. הנתונים מראים כי הממשלה ניסתה לאורך כל התקופה לשחוק את ערך הסובסידיה, על־ידי אי התאמת המשכנתאות לעלית התלולה במדד המחירים. הפיגור בהתאמה השוטפת של המשכנתאות, פגע יותר בקבוצות החלשות, הזכאיות לסיוע המקסימלי מאשר בבעלי ההכנסות הגבוהות, הזכאים לסיוע המינימלי בלבד.

רק בשנתיים האחרונות נפסקה השחיקה ורמת הסובסידיה, הגלומה כיום במשכנתאות היא הגבוהה ביותר מזה 10 שנים ומגיעה לכדי 48 אחוז ממחיר הדירה!

מספר הזוגות הצעירים שניצלו את זכותם לקבלת משכנתאות
(ממוצע חודשי בשנים 1986-1975)

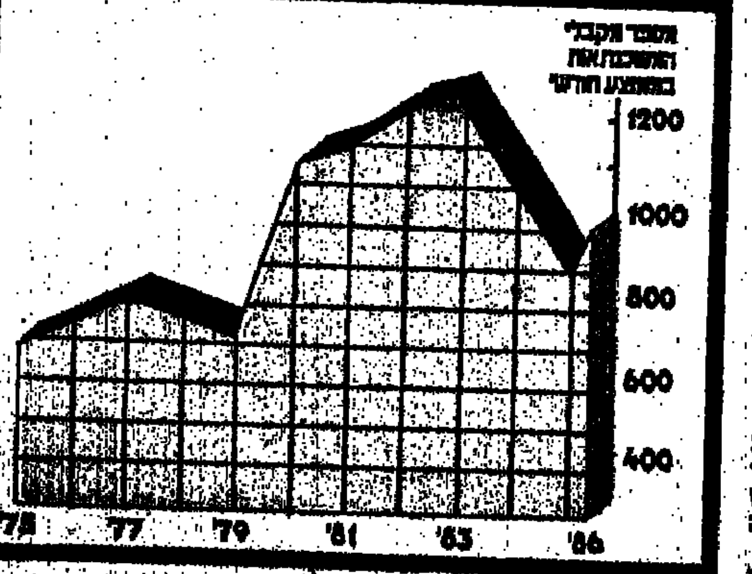

הצמדת המשכנתאות לזוגות הצעירים ולזכאים אחרים של משרד השיכון, באמצע 1979, והגדלת הסובסידיה הכוללת הגלומה בארגון משכנתאות (ראה בשרטוט למעלה), הביאו לגידול משמעותי במספר הזוגות הצעירים שניצלו את המשכנתאות. מ־743 זוגות בממוצע לחודש ב־1979, ל־1,142 זוגות ב־1980, הגידול של כ־50 אחוז בין 1979 לבין 1980, והמשך הגידול גם ב־1981 – 1983, נבע בכל הנראה מהסובסידיה הגבוהה שניתנה למקבלי המשכנתאות.

מדיניות האוצר לשחיקת הסובסידיות, בשנים שלאחר מכן, השפיעה כנראה על הביקוש למשכנתאות, שירד מממוצע חודשי של 1,330 בשנת 1983, לממוצע חודשי של 892 בלבד בכל שנת 1985.

נתוני סוף 1985 וראשית 1986 מצביעים שוב על תאוצה מסוימת בביקוש למשכנתאות. בחודשים ינואר – פברואר 1986, עלתה הרמה החודשית הממוצעת של מקבלי המשכנתאות לכ־1,016, כפי שניתן לראות בשרטוט העליון. ברור כי בתקופה זו חל גידול מרשים בהיקף הסובסידיה שקיבלו הזכאים.

עכשיו ב-VISA

עד 60 ימי אשראי!

★ במלוא סכום הקניה וללא הגבלת מינימום.
★ בכל בתי העסק כולל מזון, רשתות השופרסל וההיפרכל.

ויזה, כרטיס האשראי מעניק לכם עכשיו הטבה נוספת: **עד 60 ימי אשראי** מהם עד 30 ימים חינם ועוד 30 ימים נוספים בריבית מועדפת.

באלפי בתי-עסק תוכלו לבצע קניותכם באמצעות "ויזה + 30" ולשלם כעבור כחודשיים, בנוסף תחסכו עלות קנית השיקים ועמלות עבור דמי ניהול החשבון בבנק.

שימו לב! באם בחרתם בשיטה חדשנית זו, בעת ביצוע הקניה בקשו לחתום על השובר המיוחד "ויזה + 30".

"ויזה" - כרטיס האשראי היחיד המעניק לכם אפשרות בחירה בין שתי שיטות קניה.

VISA+30

ויזה יותר טוב מכסף.

ויזה-כרטיס האשראי של קבוצות בנק לאומי בנק דיסקונט

כל מי שמטים מטען יום יום מתל-אביב לכל העולם מעדיף לפקוח עליו עין.

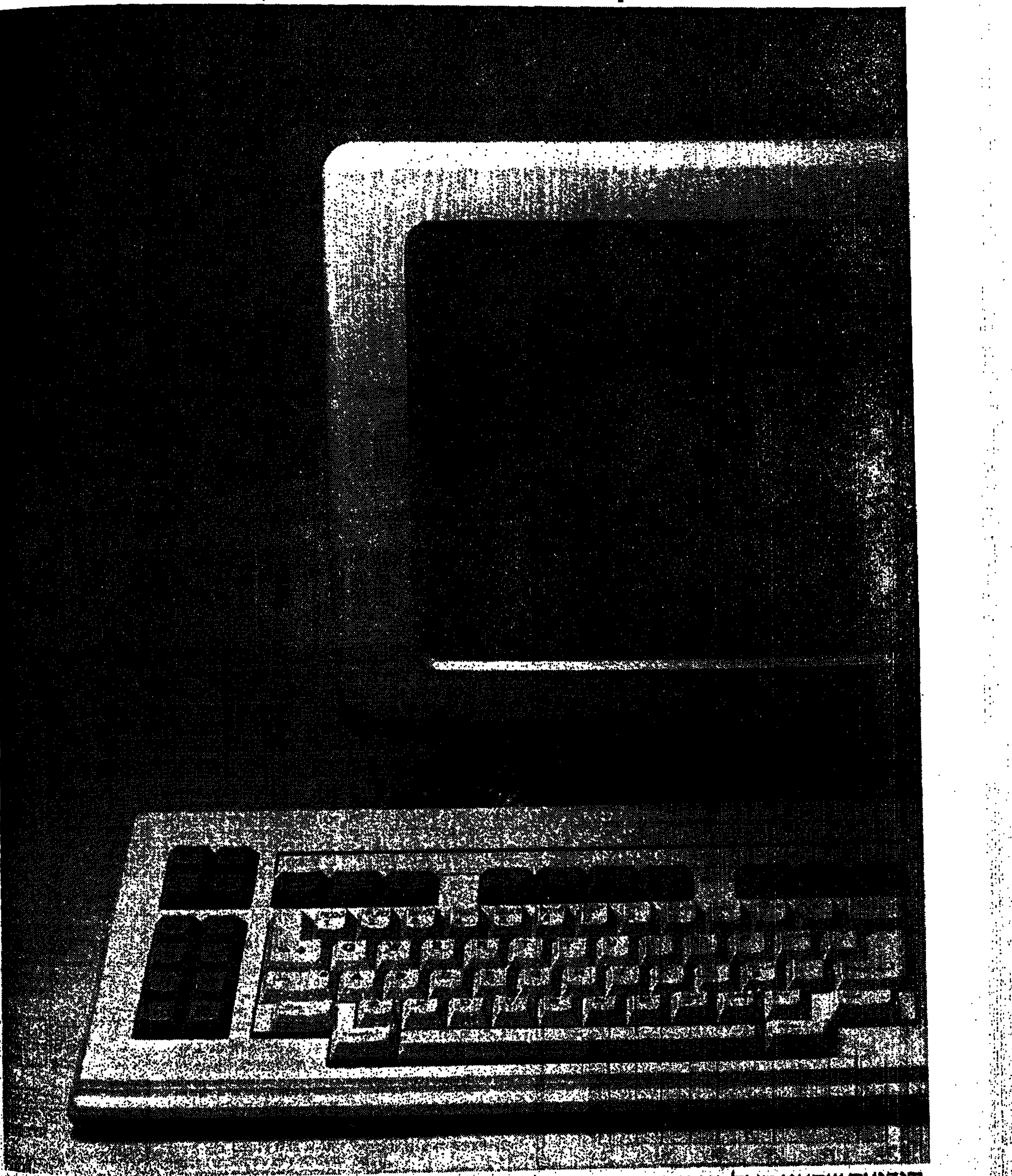

הידיעה שהעין האלקטרונית העירנית של סוויסאיר רואה למרחקים ארוכים מאוד, נותנת בטחון נוסף ללקוחות אגף המטענים שלנו. היא יודעת לדוגמא, שבכל בוקר ב-6.50 ממריא מטוס סוויסאיר מתל-אביב לשוויצריה כשהוא טעון בקפידה במטען ממושטח, המוטס מציריך והלאה, ליותר ממאה ערים ברחבי העולם. ובאופן טבעי, מערכת אלקטרונית זאת, גם מלווה בעינה מטענים מכל העולם, בטוסס דרך ציריך לתל-אביב. אין זה מפתיע איפוא שיותר ויותר מומחים למטענים נושאים עין למה שיש לסוויסאיר להציע.

swissair

ראשי מס הכנסה עדיין לא התרגלו להאטה באינפלציה

הנשיא היוצא של לישכת רואי-החשבון, ישראל שטראוס, יצא בשבוע שעבר בהתקפה חריפה על ראשי מס הכנסה, הממשיכים לדבריו להטיל מהנישומים קנסות מיגורים בשיעור של 280 אחוז לשנה, למרות שהאינפלציה נבלמה והריבית במשק אינה עולה על 30 אחוז לשנה.

שטראוס טוען כי האבסורד בקנסות על פיגורים בתשלומי מיקדמות-מס חמור שבעתיים, אם לוקחים בחשבון את העובדה שהריבית מוכרת

ישראל שטראוס

לנישומים כהוצאה לצורך חישובי מס, ואילו הקנסות לא מוכרים כהוצאה. כתוצאה מכך מגיעים הקנסות לשיעור ריאלי הגבוה פי 10–25 מהריבית במשק, הנמצאת בירידה.

יש לציין כי שיעורים גבוהים אלה של קנסות נקבעו בשיאה של האינפלציה, בנובמבר 1984, ולא שונו עד היום למרות הבטחות האוצר.

לשטראוס גם טענות קשות על מדיניות צבירת הקנסות במחשבי מס ההכנסה. לדבריו, למפגרים בתשלום מיקדמות מס ההכנסה בשנת 1984 עדיין לא נשלחו הודעות על גובה הקנסות. רק כאשר

יאיר רבינוביץ

ההודעות יישלחו „יתברר לנישומים גודל הנטל הבלתי צפוי שיוטל עליהם".

מעניין לציין כי מהצד השני של המיתרס,

עסקים ואנשים

בתפקיד נציב מס ההכנסה, יושב כיום שותפו לשעבר של שטראוס, יאיר רבינוביץ, שעזב את משרד רואי החשבון המשותף שלהם, כדי לנסות ולתרום מנסיונו למס הכנסה. מנוסח דבריו של שטראוס ניתן להבין כי הוא לא כל כך מרוצה ממה שקורה במס הכנסה – גם כאשר שותפו לשעבר מנהל את העניינים...

יוגבר הפיקוח על המפעלים ההסתדרותיים

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, אינו מסתיר את אכזבתו ממה שמתרחש בתקופה האחרונה במפעלים ההסתדרותיים, במיוחד עכשיו שהעובדה שמערכות הפיקוח והבקרה של חברת העובדים לא התריעו במועד על ההפסדים והחובות הענקיים של „סולל בונה".

נפתלי בלומנטל

כדי להגביר את הפיקוח על מפעלי חברת העובדים, תמך קיסר במינויו של נפתלי בלומנטל לתפקיד מבקר ההסתדרות. בלומנטל, שכיהן שנים רבות כמנכ"ל „כור", ולאחר מכן כיו"ר מועצת המנהלים של „כור", קיבל לידיו סמכויות נרחבות ביותר שיסייעו לו לעשות סדר במערכת הבקרה והפיקוח על החברות ההסתדרותיות.

גם מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, החליט להדק את הפיקוח על החברות ההסתדרותיות. בריאיון לביטאון התק"מ „יחד", טוען רוזוליו כי למרות שלחברת העובדים יש הרבה אחריות, אך מעט סמכויות. לדבריו העדר הסמכויות שבידיו פוגע קשות ביכולתו לפקח על הקונצרנים ההסתדרותיים הגדולים. הפתרון המוצע על ידי רוזוליו הקמת מחלקה כלכלית ליד מטה חברת העובדים. מחלקה זו תפקח על כל ההחלטות הכלכליות של הקונצרנים ההסתדרותיים.

בעסקי הבניה – צריך גם קצת מזל

למנכ"ל חברת הבנייה „אפריקה ישראל", שלמה גרופמן, יש כנראה חוש מיוחד המזהיר אותו מפני כניסה לשותפות עם חברות העומדות להסתבך המועד מאוחר יותר. עובדה: בשני מקרים הוא עמד להיכנס לשותפות עם חברות שנראו יציבות ומבוססות, חזר בו ברגע האחרון, ולאחר זמן אותן חברות התמוטטו.

שלמה גרופמן

במקרה הראשון עמד גרופמן להיכנס לשותפות עם איש העסקים שמואל דבנר, בחברת „מאגרי בניה". ברגע האחרון ממש הוא יצא מן העסק – וזמן קצר לאחר מכן הסתבכו כל עסקיו של דבנר והוא עצמו עזב את הארץ ועבר לעבוד באנגליה.

במקרה השני עמד גרופמן לחתום על הסכם לבניית 120 דירות נופש בקיסריה פיתוח ביחד עם חברת "קלריץ". שוב ברגע האחרון פרש גרופמן מהשותפות והחליט לבנות לבד את הפרוייקט. זמן לא רב מאוחר יותר, התמוטטה „קלריץ" בקול רעש גדול.

המהנדסים של „לוד" ו„קולסו" זכו בפרס רוטשילד לפיתוח תעשייתי

פליקס כהן · ירון ארד · מיכה גפן · יצחק מזור · קלמן קאופמן · יהודה חריץ · ישראל קרייזר

שמונה מהנדסים וכלכלן אחד, המיתמחים בפיתוח תוכנה למחשבים, זכו השנה בפרס רוטשילד הניתן למפתחים תעשייתיים מצטיינים.

חמישה מבין הזוכים נמנים על חברת „קולסו" מחיפה, שפיתחה מערכת אוטומטית לחיתוך מדויק של פיסות סיליקון זעירות עבור תעשיית המוליכים למחצה. מערכת זו נחשבת כטובה מסוגה בעולם והיא מיתחרה בהצלחה במפעלים יפאניים ואמריקאיים מאותו סוג.

ארבעה זוכים נוספים נמנים על חברת „לוד-תעשיות" מירושלים, שפיתחה מערכת סולרית המפיקה קיטור לייצור אנרגיה חשמלית בתחנות כוח. החברה חתמה על הסכם ראשון עם חברת החשמל של דרום קליפורניה להקמת תחנת כוח סולרית ראשונה בהספק של כ-14 מגה-וואט.

חמשת חתני הפרס ממפעל „קולסו" הם:

קלמן קאופמן(41), יליד ארגנטינה, עלה לארץ ב-1967, מוסמך הטכניון בהנדסת מכונות. ניהול את הפרוייקט מתחילתו והיה אחראי לפיתוח הר[illegible] עיון. מונה לא מכבר למ.מ מנכ"ל „קולסו" בישראל.

יצחק מזור(56), יליד סוריה, עלה לארץ ב-1957, מוסמך הטכניון בהנדסת חשמל. שימש כממונה על התכנון האלקטרוני כפרוייקט. משמש כיום כמנהל הנדסי באגף מכונות וחיתוך האוטומטיות.

פליקס כהן(53), יליד מצרים, עלה לארץ ב-1956, בוגר הטכניון בהנדסת מכונות. עמד בראש קבוצת ההנדסה המכנית של הפרוייקט.

מיכאל גפן(45), יליד הארץ, בוגר אוניברסיטת בן גוריון בהנדסת חשמל. עומד בראש מחלקת טכנולוגיות חדשות, והיה לפיתוח מערכת לזיהוי תמונות משוכללות.

ירון ארד(38), יליד הארץ, בוגר אוניברסיטת חיפה בכלכלה וסטטיסטיקה. הצטרף ל„קולסו" כראש מחלקת תוכנה הנדסית. תרומתו חשובה ביותר בפיתוח מערכות תוכנה מתוחכמות שאיפשרו את הפעלה הגמישה וקלה של מכונת החיתוך האוטומטית.

ארבעת חתני הפרס ממפעל „לוד" הם:

ישראל קריזר(34) מוסמך הטכניון בהנדסת מכונות. ניהל את מחלקת התרמודינמיקה ואת קבוצת ההנדסה במפעל, כיום משמש כסמנכ"ל בכיר בחברה, האחראי להנדסה, לייצור, לרכש, ולניהול פרוייקטים.

יהודה חריץ(35), בוגר הטכניון בהנדסת מכונות ומוסמך האוניברסיטה העברית במינהל עסקים. תרם לפיתוח ותכנון התהליכים הטכניים לצינור קליטת החום ולמערכת הראשית, כיום משמש כסמנכ"ל והאחראי להנדסה ולייצור של המערכת.

יאיר ישראל(36), בוגר אוניברסיטת תל-אביב בהנדסת חשמל ואלקטרוניקה. תרומתו לפרוייקט בפיתוח המערכות האלקטרוניות והבקרה של המערכת הסולרית. משמש כיום כמנהל חטיבת האלקטרוניקה בחברה.

שמואל דהמן(41), בוגר המכון הפוליטכני בניו-יורק בהנדסת הנדסת מכונות. תרומתו לפרויקט בתכנון ופיתוח מתקני הייצור של מערכת קולטי החום. משמש כיום כמנהל חטיבת המכניקה בחברה.

מינויים חדשים במשק

מנכ"ל חדש ל„רבלון"

יעקב ברק, מונה לתפקיד מנכ"ל חברת התמרוקים „רבלון", במקומו של יוסף שטיינר, שפרש מתפקידו לאחר 8 שנות כהונה.

ברק, בוגר הטכניון במגמת הנדסה וניהול ומוסמך במינהל עסקים, החל

יעקב ברק

את עבודתו בחברה לפני 9 שנים כעוזרו של המנכ"ל באותם ימים ... יצחק מודעי. בשנים האחרונות כיהן כמנהל השיווק של החברה וקודם לכן כמנהל המפעל של החברה באשדוד.

„החברה לישראל" הצטמקה...

אהרון זלר (43), נכנס בימים אלה לתפקידו כמנכ"ל „החברה לישראל", במקומו של מנחם עצמון שפרש מקבוצת איזנברג שהיא בעלת השליטה בחברה. זלר, בוגר כלכלה ומוסמך במינהל עסקים, כיהן עד לאחרונה כמישנה למנכ"ל „כלל-סחר" ואחראי לחברות המחשבים של „כלל".

אהרון זלר

זלר מקבל לידיו את „החברה לישראל" לאחר שכנופיה קוצצו באחרונה, בעקבות ההפסדים הכבדים של חברת „צים" – המהווה את ההשקעה העיקרית שלה. „החברה לישראל" הציעה לממשלה לקבל לידיה את כל מניותיה ב„צים", תמורת ויתור על ערבות בסך 30 מיליון דולר שהחברה לטובת „צים".

היועץ מונה כמדען ראשי

ד"ר גד דקל, ששימש בשנה האחרונה כיועצו של שר העבודה והרווחה משה קצב, מונה לתפקיד המדען הראשי של המשרד.

ד"ר גד דקל

דקל שלמד הנדסת מכונות, בוגר סמיור למורים ובעל תואר דוקטור בחינוך, עסק בשנים האחרונות בהוראת ובניהול בתי"ס לטבעאים והנדסאים, שמיט להכשרת הנדסאים [illegible]

[illegible]

בקיבוץ עינת, לא הרחק מפתח־תקווה, מרגישים היטב את המיתון ואת המצב הכלכלי הקשה. בנובמבר החליטו כאן, כמו בקיבוצים רבים אחרים, על שורה של קיצוצים וקימוצים הפוגעים ברמת החיים היום־יומית □ הקיצוצים הגיעו עד חדר האוכל: אפילו את הקפה ה„חופשי" על השולחנות הפסיקו; דמי הביגוד, שלא היו גבוהים מעולם — קוצצו; כמחצית מכלי הרכב נמכרו; ההופעות והאמנים נעלמו מתפריט הבידור. השנה יאפשרו ללהקה צבאית לערוך חזרות בקיבוץ ובתמורה יקבלו הופעה חינם... □ איך מסבירים לחבר קיבוץ, שהמתין שנים לנסיעה לחו"ל, כי הוא נשאר בבית? איך מסבירים לחברה שלא מאשרים לה לימודים באוניברסיטה? □ מי שהמתין בתור לשיפוץ דירתו, יצטרך לחכות עוד כמה שנים

ותיקי קיבוץ עינת, בתור למזון, בחדר־האוכל. כאשר ניסו למנוע מן החברים את קנקני הקפה בארוחות הבוקר קמה כבר צעקה גדולה. „ועדת הקיצוצים" נאלצה לסגת הפעם. (צילום: חיים זיו)

קיבוץ בצל הקיצוץ

מאת עידו טל

בחדר האוכל של קיבוץ עינת עבר רחש עצבני. האווירה היתה שלא כמודי בוקר. „זה כבר עובר כל גבול", מלמל אחד החברים. „באמת הוצמה, הטעם הנזימר", זרק מישהו בשולחן אחר. מהר מאוד הפך הרחש העצבני לקול מחאה גלויה: כמה חברים ניגשו לשולחן בו סעדו מזכיר המשק והגזבר. „הטעם, הגזמתם. לאן נעלמו כל קנקני הקפה?" שאל אחד הממורמרים. „החלטנו שמקמצים, אז אנחנו מקמצים". הגיב בקצרה המזכיר מבלי להרים עיניו מהצלחת. „בקפה של הבוקר?" „גם בקפה", היתה התשובה.

הפעם זה לא הצליח. בבוקר שלמחרת נאלצו המזכיר וחבריו לשוב ולהציב על השולחנות את קנקני הקפה של ארוחות הבוקר. החברים נוהגים למלא את הקנקנים בקפה, ולהביאם לשולחן. לא אחת נשארת כמות לא מבוטלת של קפה על השולחן, לאחר שהחברים סיימו את הארוחה. המזכיר וחבריו סברו כי דבר לא יקרה אם החברים ימלאו לעצמם כוס קפה. אם ירצו עוד, אין בעיה. אבל להשאיר קנקנים מלאים — זה ביזבוז משווע.

הסתבר, כי לזאת לא הסכימו חברי עינת. בהצבעה חופשית אומנם נבחר כורת וכדין צוות, אשר תפקידו לבצע את מדיניות החיסכון. לצוות אשר ניתנה הסמכות המלאה לבצע את הצימצומים בקיבוץ הלכה למעשה. אבל לא כל החלטה של הצוות היא קודש.

בנובמבר 85' החליטו אנשי הקיבוץ, באספה כללית, לאמץ כמו קיבוצים רבים ברחבי הארץ, את מדיניות התק"מ בדבר צימצומים. התק"מ היתווה את הדרך: צימצום של 15 אחוזים בהוצאות. גם קיבוץ מבוסס ופורח כמו עינת מצא את עצמו בוקר בהיר אחד כאשר מקורותיו העצמיים שליליים. השקעה מאסיבית במפעל חדש לדברי מאפה והריבית שנאלץ הקיבוץ לשלם עבור ההשקעה וירידה משמעותית, בסדר גודל של 40 אחוזים במחירי הכותנה — היו בין הגורמים שהדליקו נורה אדומה גם אצל ראשי קיבוץ עינת.

המוצרים נעלמו מהמדפים

שבעה חברים נבחרו ל„צוות הקיצוצים". ביניהם גם המזכיר ומרכזי המשק. הם היו מודעים לעובדה, כי קיצוץ בהוצאות אינו פשוט כלל ועיקר. בחברה המנסה להיות שיוויונית, קשה במיוחד לקצץ תקציבים, שבהם החלוקה אינה שווה; כך, למשל, אם מחליטים להפסיק את הנסיעות לחו"ל, מי שנסע נסע. מי שלא נסע לגביו זהו קיצוץ של מאה אחוזים שלמים וכואבים. כך גם לגבי לימודים: מי שהמתין כמה שנים, כדי לצאת לשנה שנתיים וללמוד — ומתברר כי דווקא הוא נופל באותו אחוז מקוצץ — מתרעם. הפגיעה בו היא מוחלטת, אין הוא מתחלק בה באיש.

לכן, בשלב הראשון, התמקדו אנשי הצוות באותם נושאים בהם הקיצוץ יפגע בכולם במידה שווה — עד כמה שרק ניתן. כאן, נקט הצוות בטקטיקה של „קנקני הקפה". במקום להורות לחבר מצורה ישירה: אל תעשה — מנעו ממנו בדרכים עקיפות את האפשרות לעשות. העקרון בא לידי ביטוי בתחומים רבים. למעשה, בכל תחומי החיים בקיבוץ. את ההבדל בנושא של הנסיעות לחו"ל היה ביניהם לא נוסעים אבל „זה עוד לא סוף".

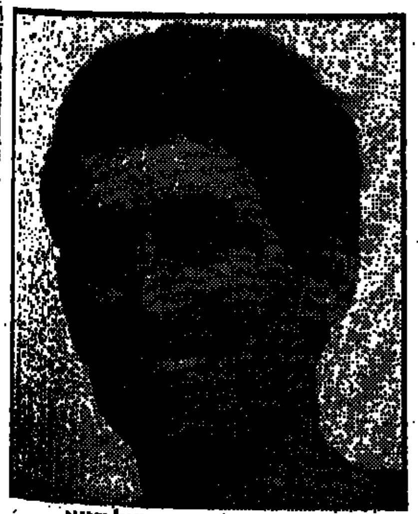

מרכז המשק ישראל דגאי „עברנו דיפוי בחלום"

העקרון יושם בהצלחה גם לגבי שיפוץ הדירות. חברים ממתינים שנים כדי שדירותיהם תשופצנה. הרשימה ארוכה. לאיש לא אמרו „את דירתך לא נשפץ", אבל קיצרו שניים מבין שלושה הפועלים שהועסקו בעבודות השיפוץ. קצב העבודה ירד מבלי שאיש התקומם.

אחד הסעיפים היותר בזבזניים בתקציב המשק היה הוצאות על „רכב לחבר", גם בנושא זה לא מנעו מאיש בצורה ישירה את השימוש ברכב, אם כי תיקנו תקנות דרקוניות. בשקט, מכרו כמחצית מצי הרכב של הקיבוץ.

ישנם גם קיצוצים ישירים. התקציב האישי של כל חבר קוצץ ב־12 אחוזים. מ־552 דולר בשנה שעברה ל־485 דולר השנה. גם השימוש בתקציב הוגבל למעשה על פי אותה גישה „עקיפה". נמנעים מלמלא את מדפי ה„מרכולית" — הנה המכולת של המשק, בה מוציאים חברי הקיבוץ את מירב תקציבם. מיגוון שלם של מוצרים פשוט נעלמו מן המדפים. מישרותו של רכז הקניות בשוק — מי שהיה יוצא בעבר במעט פעמים בשבוע על מנת לרכוש מוצרים עבור החברים — בוטלה לחלוטין: פעם בשבוע הוא ממלא את שליחותו, אך לא את שביעות רצונם של החברים.

המוצרים נעלמו מהמדפים

בשנה שעברה הופיעו שני אמנים אורחים בקיבוץ. השנה לא יופיע אף אחד. מצאו „תרגיל" להתגבר על הקיצוץ הזה: קיבוץ עינת יארח להקות צבאיות, ואפשר להם לערוך חזרות באולם המשק ובתמורה יזכו החברים להופעות.

חברי המשק מקבלים את הדין בהכנעה. לא שאין התמרמרות, יש ויש. ביחוד אצל אותם שאלצים לוותר יותר. לימודים, נסיעה לחו"ל. אבל בקיבוץ לא רעבים ללחם. אולי התחושה הגב הקשה לקטיבי הופכת את הוויתור לקל יותר. החברים משוכנעים כי הם מוותרים רק על ה„שומן". יש אפילו תחושה של באותה כמו? „זה הבריאות שלנו מחדש רוגמא. אומרים: יש לנו בריכות שחייה. שיבואו לראות אותנו עכשיו. במעט זה אמת עצמית בעקבות הבירורת הציבורית.

ילדי קיבוץ עינת: אחרי הביקור בכפר הדרוזי הם רוצים סטייקים וצ'יפס. „הסטנדרטים שלהם עלו", אומרת המטפלת, עינבל (צילום: חיים זיו)

„האוכל בקיבוץ ,איחס' רוצים סטייקים וצ'יפס"

הילדים בקיבוץ עינת אינם מתביישים. חברי קבוצת „שקמה" בני כיתות ה'–ו' לא עושים חשבון לאף אחד. הם אומרים במפורש: האוכל בחדר האוכל: „איחס". המטפלת, עינבל, מסבירה, כי לפני זמן מה ביקרו הילדים בכפר דרוזי, שם אכלו סטייקים וצ'יפס ומאז „עלו הסטנדרטים שלהם".

רעות, נורית, תמר בועז, נמרוד, איל, מיכל, מעיין, הם ילדים שאינם יודעים מה זה חשבון במכולת. הם גם לא יודעים מה זה כרטיס אשראי או תוב. קשה להסביר להם מה זה כסף, מה זה צימצומים. הם יודעים רק, „שהגדולים החליטו", כי מעכשיו יוכלו להסתפק רק בשני חוגים בשבוע בשעות אחר הצהריים, במקום שלושה או ארבעה ולעבוד במפעל של הקיבוץ.

רעות מספרת: „אני בחוג לבלט. נקרעו לי ולעוד כמה חברות נעלי הבלט. ביקשנו נעליים חדשות ואמרו לנו אין כסף. יש צימצומים. הבנו את זה. אבל המשכנו לנדנד עד שבסוף הם הסכימו וקנו לנו נעליים חדשות".

בועז מתלונן שהילדים צריכים לעבוד קשה: „אמרו לנו שאנחנו צריכים לעבוד במפעל החדש. לאיזו למכונות. בהתחלה זה היה כיף, אחר כך התחיל להיות משעמם עכשיו זה נמאס בכלל, אבל לא מוותרים לנו".

המבוגרים יותר, בני הנוער, תורמים אף הם. השנה הרגישו תלמידי השמיניות שלא בנחת מידי שנה, שולח הקיבוץ את השמיניסטים לטיול ביוון. הצעירים עובדים במשק ארבע שנים תמורת כדי להחזיר כסף עבור הטיול. השנה הרגישו כי נסיעתם, הגם ששילמו את מלוא מחירה, תיקפקו לחברים אחרים. הם פנו אל המזכירות ובקשו להתייעץ. אולי לעבוד יותר, אולי לדחות את הטיול, אולי לוותר עליו כליל.

במזכירות אמרו להם הד הולך: „קשיים יש, אבל אתם עבדתם 4 שנים ואתם תיסעו לחו"ל כמו שהובטח", הבטחות צריך לקיים.

„את העופות חותכים היום ל־8 חלקים; לא ל־4 כמו פעם"

על אריה, ה„אקונום" של קיבוץ עינת, מי שמנהל את משק הבית של מאות חברים, מוטלת המשימה הקשה של ישום המדיניות החדשה הלכה למעשה. ביום שבו הגענו לעינת, לא הוגש בשר בארוחת הצהרים. משך השיחה עם אריה נכנסה לחדר אחת מעובדות המטבח וביקשה גריסים. „אין גריסים. תסתדרו בלי." השיב אריה לאקונית. „מה פרוש אין? התריסה העובדת, „גם בגריסים מקצצים? איך נעשה טשולנט בלי גריסים? גם זה לוקסוס?" הסתבר שאכן כך.

כששואלים את אריה במה הוא מקצץ, הוא מחייך. הוא מספר שאת העופות שרוכש הקיבוץ חותכים כיום לשמונה חלקים, לא כמו פעם לארבעה. „מי שרעב לוקח עוד, אבל לא משאירים על הצלחת" הוא מסביר ומוסיף: „אנחנו קונים עופות טרפים, בשליש מחיר" מה פרוש „טרפים"? „עופות שאינם ראויים לשחיטה על פי ההלכה; בעלי כנף שבורה או כל פגם אחר", הוא מסביר. „חוץ מזה ירדנו לגמרי מהעניין של מזון מוכן. פעם היינו רוכשים הרבה מוצרים קפואים. שניצלים ירקות וכדומה. היום עובדים יותר. קשה בבישול אבל חוסכים הרבה כסף".

החברים מתלוננים על הירידה ברמה?

„לא. לפעמים שומעים קצת תלונות על ארוחת הערב. מתלוננים על כי לא נותנים מספיק ירקות, על כי נותנים ביצה רק בארוחת בוקר. לגבי ארוחת הצהרים אין בעיה, אפשר לאלתר."

איפה יש בעיה?

בעיקר ב„מרכולית". המכולת של הקיבוץ. שם יש ממש ,התקוממות', כי אנחנו לא מביאים מצרים שפעם נהגנו להביא."

לא מביאים גבינות עיזים, לא מביאים גם כל מיני נקניקים, גבינות מיוחדות, שמנת לקפה. גם בפירות מקצצים. מביאים רק את פרי העונה. הרבה חברים באים אלי ורוצים בננות עכשיו. אני אומר חכו עוד חצי שנה, תקבלו כמה שאתם רוצים. בינתיים תאכלו תפוזים"

„עודף בנות־מתנדבות מאיים הרבה יותר מאשר מחסור בבננות..."

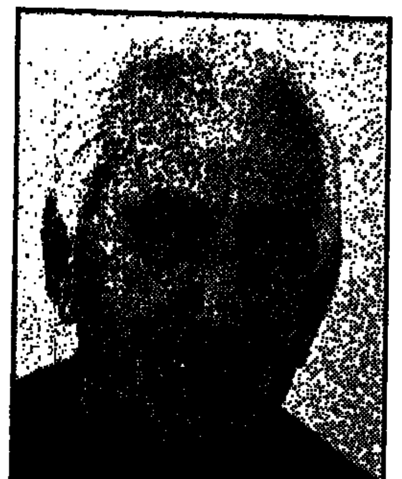

ותיק עובדיה בן־פורת „בלימודים אסור לקצץ"

מי שאינו סובל כלל עקב הקיצוצים, אולי אפילו שמח בגינם, הוא אחד הוותיקים. עובדיה בן־פורת, בן 75. ממייסדי קיבוץ עינת, איש רמת הכובש לשעבר. הוא מתקשה להצביע על שינוי, שמפריע לו עקב המדיניות החדשה במשק. „אף אחד לו יעזוב את המשק בגלל הקיצוצים. הבעיה החמורה שלנו כיום היא שבנים עוזבים בגלל המתנדבות. בנים טרים נוסעים אחרי ה„גויות" לכל העולם. עודף בנות הרבה יותר מאיים מאשר מחסור בבננות"... הוא אומר.

ההשקפה שלו מתבססת על שנים רבות של נסיון. עליות ומורדות בחיי הקיבוצים בכלל („20 שנה פעיל בהסתדרות...") ושל עינת בפרט. „יש רק סעיף אחד שבו אסור לגעת", הוא אומר והבעת פניו מרצינה „חינוך והשכלה. הלימודים הם הדבר החשוב ביותר שיש לנו להציע. בעזרת ההשכלה אנחנו אמורים להתמודד עם התעשיה שמחוץ לקיבוץ. צריך לשלוח חברים לטכניון, ללמוד הנדסה. בלי נסיעות לחו"ל אפשר להסתדר. בלי לימודים אנחנו מסכנים את העתיד. לימודים על חשבון כל דבר אחר".

„פעם יכלו לקנות כאן אפילו שמלות ערב"

„החנות הזאת בעצם מתה. פשוט אין מה למכור" מספרת נעמי רז, האחראית על „מחסן הבגדים" – חנות הבגדים של הקיבוץ. פעם יכלו חברות המשק לקנות שם אפילו שמלות ערב. היום כבר לא.

מה עושים החברים?

„לא קונים. פשוט לא קונים. יש כאלה שנוסעים לתל־אביב, אבל אחרי שקיצצו גם את התקציב האישי, גם נסיעות לקניות אלו פחתו".

התמונה בהחלט עגומה. המדפים ריקים. הקולבים ערומים. „רק לפני חודשיים עוד היתה החנות מלאה. החברים קנו את כל המלאי והמשק לא מאשר לי לצאת ולרכוש בגדים, כדי לחדש את המלאי. כאן היו שמלות, מעילי רוח, הארונות שם למעלה היו מלאים בסוודרים, עכשיו הכל ריק. לפני חודש אישרו לי קניה קטנה של בגדי עבודה. אחרי יומיים לא נשאר כלום. חטפו הכל".

שיפוץ הדירות במשק תלוי בגיל הילדים

הבעיה החברתית החמורה ביותר בקיבוץ עינת בעקבות הצימצומים, נוצרה עקב ההחלטה לעבור ללינה משפחתית.

עוד בטרם חזה איש את הצפוי מבחינה כלכלית וכלי כל קשר לצימצומים, החליטו חברי המשק כי גם קיבוץ עינת יעבור ללינה משפחתית, כלומר לא עוד בתי ילדים, הילדים יתגוררו עם ההורים, בדירות. משמעות ההחלטה הרחבת דירותיהם של רבים מחברי הקיבוץ כדי שתוכלנה לקלוט את הצאצאים.

המצב הכלכלי העמיד מציאות חדשה: אין כסף לבניה. עלי בנדר, מרכז את ועדת החברה של המשק, אשר עליה הוטל לפתור את הבעיה. הפתרון שהוצע עורר מחאות חריפים בין חברי המשק. הוחלט שרירותית, כי כל חבר שיש לו ילדים עד גיל 15, דירתו תשופץ ותורחב. כל השאר ימתינו בסבלנות.

המושבניקים כבר לא גברים כמו פעם...

מאת דב גנחובסקי

פעם המושבניקים החסונים והמוצקים היו סמל של גבריות – בסטורות, בשירה ואולי גם בחלומותיהן של נערות רבות. זה היה פעם. היום המושבניקים מפרסמים מודעות „דרושים" ובהן הם מודיעים קבל עם ועדה שהם כבר לא גברים. את הגברים האמיתיים שינהלו את המושבים שלהם הם מחפשים בחוץ...

מה זה „ניהול מושבי עובדים" לא כל כך ברור. חשבנו שלמושב עובדים יש מתכונת מינהלית קבועה בחוק. מילא – כנראה שבאיזורי הדרום והמרכז הגיעו מים עד נפש, ומחפשים גברים, דווקא, שינהלו מושבים שאינם מתנהלים.

עובדה היא שהכישור השני בחשיבותו הנדרש הוא „כושר עמידה בלחצים", ואילו באשר לעניין המושב, מספיק „ידע בסיסי במבנה מושב". בקיצור, עניין לגברים אמיתיים!

דרושים גברים לתפקיד ניהול מושבי עובדים

הכישורים הדרושים:
1) כושר לנהל מו"מ.
2) כושר עמידה בלחצים.
3) ידע בחשבונאות.
4) ידע בסיסי במבנה מושב.

לאן נעלמו כל טעוני הטיפוח?

האוניברסיטה העברית בירושלים עורכת כנס לתלמידי מ"ט. אל תחיו במתח. מ"ט זה „טעוני טיפוח". אז למה לא אומרים „טעוני טיפוח"? משני שזה ביטוי לא יפה כל כך. ומה זה – זה ביטוי מחייב, הלא כך? מ"ט זה שום דבר!

אותו הדבר קרה אצלנו ל„עניים". אין אצלנו כאלה. פעם היו לנו „שכבות מצוקה", „נזקקים" וכיו"ב. מלים לא יפות. היום אומרים „עשירונים תחתונים" – וזה סטרילי, מדעי, לא מחייב בכלל.

„מ"ט" שייך לאותה קטגוריה של עברית מודרנית, המגלה טפח ומסתירה יותר מטפחיים.

האוניברסיטה העברית בירושלים

כנס בוגרי מרכזי למידה בהוראה משקמת לתלמידי מ"ט

אנו מזמינים את בוגרי הקורסים ... ליום עיון שיתקיים ביום שלישי ו' ניסן תשמ"ו 15.4.86 בשעות 10.30–16.00 באולם בנין ... הר־הצופים בירושלים.

נא לאשר השתתפותכם בטלפון 02-881036 ...

הצעה שכמעט אי אפשר לסרב לה

משום אם יש לכם מיליון דולר מיותרים, הנה הצעה שלא תוכלו לסרב לה: „פטנט מבטיח בקנה מידה עולמי" למכירה, בהשקעה של מעל מיליון דולר.

חבל שזה כל כך סודי. מעניין לדעת לכמה אנשים וגופים במדינה הזו יש כסף כזה למטרה כזו, ובצורה כזו. אז, ת.ד. 30466 יקרה, אחרי שהכל יסתדר בכי טוב, אולי תפרסמי לטובת הסקרנות הציבורית, קצת סטטיסטיקה: כמה פנו, כמה היו רציניים, כמה הם הציעו שנרע, אולי, כמה מיליונרים ברולרים בעלי חוש סקרנות מסותת יש אצלנו.

למכירה

זכויות פטנט

מבטיח, בקנה מידה עולמי

ההשקעה הדרושה מעל מיליון דולר

בהצעות לפטנט ת.ד. 30466 ת"א 61300 עבור – „פטנט"

במה מתעסק משרד העבודה?

DID YOU KNOW THAT...
while 15 years ago over half the population in the territories was illiterate, today only 25 per cent still fall in that category. (Labour Ministry)

את המודעה הזו מצאנו רק באנגלית, ולכן הנה תרגומה: „הידעת כי בעוד שלפני 15 שנה יותר ממחצית אוכלוסיית השטחים היתה אנאלפביתית, היום רק 25 אחוזים ממנה נופלים בקטגוריה זו. (משרד העבודה)". המתרגמים מביע התנצלות דם במקור.

העניין הזה מעורר כמה שאלות. קודם כל, מה זה „משרד העבודה"? למיטב ידיעתנו, זה „משרד העבודה והרווחה". שנית, מה זה נוגע למשרד העבודה לכל הרוחה, זה ענין של משרד החינוך. שלישית, מה פתאום „הידעת"? לשם מה ולשם מי זה בא תחדיה ומאיזה ממשלת ישראל עוסקת בצורה כזו של פרסום?

יש עבודה! יש עבודה לכולם!

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מחפשת מראיינות ומראיינים לביצוע סקר הוצאות המשפחה והדרש, למשך השנה והל מפאר 1986.

למה זה חשוב מפני שסקר הוצאות המשפחה הוא הקובע את משקלי סל המדד לצרכן, וזאת בנוסף לשאר פריטי מדד המחירים שהוא מסמך, וזו מכוונה להיות גם עבודה מענינת, וזה שהוא בשמירת חלקית צריכה להוסיף לאטרקטיביות שלה מלשפט.

נראה בזה הזנה מוקד השנינים ללשכה לסטטיסטיקה. בעצם היה כמו מגוון, אולי לא כל כך סטטיסטיקאי למצב ייצוג העבודה באיזורי הארץ השונים מקום מפרצה מעניינות במיוחד באוכלוסייה.

נציבות שירות המדינה

ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה

דרושים

מראיינות ומראיינים לביצוע סקר הוצאות משפחה

* העבודה מתבצעת בעיקר בשעות אחה"צ והערב.
* העבודה מתאימה בעיקר לעקרות בית.
* העסקה זמנית. במשרה חלקית ל־12 חודשים...

כשהעסק שלך הולך קדימה אתה צריך אשראי

השרות שאתה מקבל היום טוב יותר מהשרות שקבלת אתמול, ומחר תקבל שרות טוב עוד יותר.

אשראי לעסקים

אשראי, הוא מהנושאים החיוניים ביותר לכל עסק. כאיש עסקים אתה יודע עד כמה תהיה זהיר במתן אשראי ללקוחותיך. החכמה הגדולה היא להמציא לך את האשראי כשאתה באמת זקוק לו - ויחד עם זאת לשמור על הקריטריונים העסקיים המתחייבים. זה לא פשוט, אבל גוף כלכלי איתן כמו בנק לאומי יכול לעשות זאת טוב יותר מכל בנק אחר. המחלקה המסחרית בסניף מאפשרת לנו לבדוק את בקשותיך ולענות לך במהירות וביעילות. הכנס לבנק לאומי ונדבר על אשראי.

בנק לאומי הולך איתך קדימה

בנק לאומי

מאת
ד"ר אלן דרייזן
החוג לכלכלה
ומכון פורדר למחקר כלכלי
אוניברסיטת תל־אביב

מעורבות ממשלתית וסיוע למפעלים כושלים - שיקולים לטווח ארוך

שוק תחרותי וחופשי מעניק רווחים ליצרנים היעילים ומאלץ יצרנים לא יעילים לנקוט בצעדי ייעול וחסכון, לפטר עובדים, או להתחסל □

כאשר קיימות ציפיות שהממשלה תתערב כדי להציל חברות כושלות, הדבר מביא להקטנת התמריץ ליעילות – שכן הממשלה תסייע בכל מקרה לחברה הכושלת לצאת מן הבוץ □

הגדלת ריווחיות היצוא מחייבת מיגזר־יצוא תחרותי בשווקי העולם. כל פעולה הנוטה להקטין את היעילות ולא להגדילה, פועלת נגד מגמה זו בטווח הארוך

הציפיות לאירועים בעתיד, ובמיוחד הציפיות למדיניות שתינקוט הממשלה בעתיד – יש להן השפעה מכרעת על דרך התנהגותו הנוכחית של הציבור.

הנחת יסוד משותפת זו מקבלת באחרונה מימד אקטואלי, סביב השאלה האם הממשלה צריכה להציל, או לסבסד, חברות וקונצרנים כושלים במשק. הוויכוחים והדיונים שנערכו באחרונה סביב נושא זה, התעלמו ממה שנראה לי כשיקול החשוב ביותר: האם ההחלטה לסייע למפעלים הכושלים לא תיצור ציפיות כי מכאן והלאה הממשלה תתערב כדי להציל כל מפעל שייכשל. אם אכן יווצרו ציפיות כאלה, הרי התמריץ ליעילות יקטן והנזק שייגרם למשק בטווח הארוך יהיה גדול פי כמה מהתועלת שתושג בטווח הקצר והמיידי.

כדי להדגים את הנושא, נבחן כמה דוגמאות. נתחיל בדוגמא פשוטה: המניות הבנקאיות הכלולות ב"הסדר". מובן מאליו, כי התשואה של הבנקאיות אינה מותנית רק, בפשטות, ב"הסדר" הממשלתי הערב לערכן – אלא בציפיות הציבור על מידת הסבירות שתנאי ההסדר אכן ימומשו במלואם. אילו היה הציבור משוכנע מעל לכל צל של ספק, כי ההסדר לפדיון המניות ימומש בדיוק על פי התחייבות, הרי ששעריהן של המניות בבורסה צריכים היו להיות כאלה שיעניקו תשואה פחותה בהרבה מזו שיש להן כיום.

המצדדים בסיוע למפעלים הכושלים מודים כי ההתערבות הממשלתית מזיקה ליעילות, אבל טוענים כי המקרה המסויים עליו הם מדברים – "אתא", "מנועי בית שמש", או "סולל בונה" – הוא חריג. □ הדבר דומה למעשן המודה כי העישון מזיק לבריאות, אך מבקש לעשן רק עוד סיגריה אחת אחרונה ודי...

העובדה ששערי השוק של המניות נמוכים במידה משמעותית ממה שצריך היה להיות ערכן הממשי מצביעה על כך, שאם תנאי ההסדר ימומשו – התשואה תהיה גבוהה ביותר. המשמעות, בפשטות: בציבור קיימת ציפיה לכך שישנו סיכוי סביר למדי, כי תנאי ההסדר לא ימומשו.

"עוגנים" מול ציפיות

דוגמא עכשווית יותר עוסקת בתוכנית לייצוב המשק. ההצלחה של החודשים האחרונים בייצוב רמת המחירים אינה נובעת מ"עוגנים" או משאר מיגבלות־מטבע כאלה או אחרות. היא נובעת מאיזון תקציב הממשלה. מה שחשוב כאן כדי להשיג יציבות ארוכת־טווח במחירים ובשער החליפין אינו רק המצב הנוכחי של תקציב הממשלה – אלא הציפיות סביב השאלה, האם המיגבלות הפיסקאליות שהקטינו את הגרעון בתקציב הן זמניות בלבד, או שיימשכו גם בעתיד.

לא קשה לראות את הקשר בין יציבות המחירים הנוכחית לבין הציפיה לאיזון התקציב בעתיד. אם הפרטים מצפים לכך שבעתיד יהיה תקציב הממשלה גרעוני, הרי שהם יודעים כי הגרעון הזה יכוסה בהקרה או ע"י הנפקת אג"ח (שיטה שמשמעה דוחה את הטלת המסים), או ע"י הדפסת כסף. מאחר שהגברת הנפקתן של אג"ח משמעותן הגדלת החוב, ולכן גירעונות גדולים אף יותר בעתיד – הרי שאי־אפשר להמשיך לנצח בשיטה של כיסוי גירעונות ע"י הגדלת חוב הממשלה.

לכן, אם הציבור מצפה כי עודף ההוצאה על המסים לא יחוסל – ברור לו, כי הממשלה תיאלץ לנסות להגדיל את שיעור ההדפסה המונטארית

פועלי "סולל־בונה" מפגינים מול בניין ההסתדרות בתביעה למנוע את הפיטורים הצפויים בחברת הבניה ההסתדרותית שצברה חובות של מאות מיליוני דולרים. האם הסיוע ל"סולל־בונה" לא יהיה איתות לחברות כושלות אחרות כי הממשלה מאמצת לעצמה נורמה של סיוע למפעלים כושלים וכי אין צורך להתאמץ ולהתייעל?

למשק, ציפיות להדפסה מוגברת יגבירו לא רק את האינפלציה הצפויה בעתיד, אלא גם יביאו להאצת האינפלציה כיום. הסיבה לכך היא, שציפייה לאינפלציה מוגברת מחר, גורמת לכך שהחזקת מזומנים היום נעשית פחות אטרקטיבית – ולכן גורמת לעליית רמת המחירים כבר היום.

אם דוגמא זו נראית עתירת דמיון – כדאי לעיין שוב בתקופה שקדמה ליציבות המחירים הנוכחית. אחת התוצאות העיקריות של התוכניות הנגד־אינפלציוניות אשר לא הקטינו את הגירעון בתקציב היתה הגדלת החוב החיצוני, ללא הפחתה מאריכת־ימים בשיעור האינפלציה. הלקח בכל זה אינו רק שייצוב מחירים מחייב איזון פיסקאלי – אלא שקווי המדיניות המיועדים להקטין את הגירעון לא צריכים להתבטא רק באמצעים שישנו את יתרי ההוצאות או המיסוי, אלא באמצעים שאפשר לקיימם לטווח הארוך.

משמעות נוספת היא, כי קווי־מדיניות שנועדים להשיג מטרות מוגדרות אינם נתפסים כברי־יישום לאורך זמן – הם עלולים למעשה להביא לתוצאות מנוגדות לכוונה המקורית. דוגמא אחת היא זו שציינתי, של התוכניות האנטי־אינפלציוניות – שרק מגבירות את האינפלציה. דוגמא אחרת שבה התנסינו היא זו של קביעת שער החליפין. נניח שהממשלה מנסה להקפיא את שער החליפין ברמה נמוכה וקבועה. זה, כמובן, יביא לציפיות של פיחות בעתיד – וציפיות אלו יניעו את הציבור למכור מטבע מקומי, כדי לרכוש מטבע חוץ. מגמה זו, כשלעצמה, רק תגביר את הצורך לביצוע פיחות.

בזבוז משאבים

נושא קווי־המדיניות אשר השפעותיהם ארוכות־הטווח עלולות להיות מנוגדות להשפעותיהם קצרות־הטווח, מחזיר אותנו לשאלה של סיבסוד חברות מפסידות.

הוויכוח הציבורי בנושא זה התמקד על העימות שבין המטרה של הקטנת הוצאות הממשלה (שמשמעותה קיצוץ בסיוע הכספי מהממשלה, לכן) המטרה של שמירת רמת תעסוקה גבוהה (שמשמעותה הורמת סיוע, כדי לשמור על משרות העובדים). בלי כמה שוויכוח זה חשוב, לדעתי הוא רק מטשטש נושא עמוק יותר, בעל חשיבות רבה בהרבה. נושא זה הוא מלוא השפעה של המדיניות להצלת חברות כושלות על השימוש היעיל במשאבים.

עצבי המדיניות הכלכלית צריכים לשאול את עצמם: האם אנו רוצים שהתפתחות המשק הישראלי תידמה לזו של ארצות מזרח אסיה כמו יפאן, קוריאה וטיוואן, שהגיעו להישגים נאים בהתפתחות האישית של ... במדינות מזרח אירופה ... כי מעורבות ממשלתית ... מקפיאה את התפוקה ברמה ... ליזמים לכוון את מאמציהם למטרות שאינן פרודוקטיביות

לטווח הקצר, נראה שהטיעון בזכות הורמת סיוע לחברות כושלות, כדרך למניעת בזבוז משאבים – הוא ברור. הורמת סיוע לחברה משמעותה, כי היא ממשיכה לתפקד אי־הורמת סיוע משמעותה, כי הן כוח העבודה והן ההון – נותנים לאי־תעסוקה.

אבל מתן השפעות ארוכות־הטווח, כאשר ידוע כי אפשר לצפות לכך שהממשלה תחלץ חברה שנקלעה למצוקה בסביבה שוק תחרותי וחופשי מעניק תגמולים ליצרנים יעילים, ומאלץ יצרנים לא יעילים להישתנות ולהתייעל – או לסבול אובדן מישרות ולבסוף להתחסל לגמרי. ישנם מקרים שבהם התערבות בשוק החופשי הזה היא בהחלט מוצדקת, משום שאיש לא יטען כי שוק תחרותי לגמרי מביא תמיד להקצאת משאבים אופטימלית. אבל כאשר הציפייה היא שככלל – הממשלה תתערב כדי להציל חברות כושלות, הדבר מביא להחלשה ניכרת בתמריץ לתפוקה יעילה.

המצדדים בסיבסוד פירמות מסויימות טוענים לעתים תכופות, כי הם מסכימים בעיקרון שהתערבות הממשלה מזיקה ליעילות, אבל כי המקרה של חברה מסויימת זו או אחרת ("אתא", או "מנועי בית שמש", או "סולל בונה", או...) – הוא חריג. הדבר דומה למעשן המודה כי עישון הוא מינהג מזיק, וטוען כי הוא מפסיק לעשן – אבל שכחריג מיוחד, הוא יעשן עכשיו "רק עוד סיגריה אחת אחרונה ודי". ובאיזו נקודה בדיוק הופכת שרשרת של "חריגים" – לכלל?

בעיה זו אינה ייחודית לישראל. בארה"ב, למשל, ההחלטה אם לסייע לפירמות כמו "קרייזלר" הציתה ויכוח סביב השלכת הסיוע הזה, אם יינתן, על התמריץ של חברות אחרות. החלטות שנתקבלו באחרונה בשאלה כיצד לטפל בגידול החד בהסתבכויותיהם של בנקים עשויות לשנות את התנהגותם של הבנקים כתגובה לצורת תוכניות החילוץ. במלים אחרות: האם תוכניות־חילוץ נדיבות למדי עלולות לעודד בנקים אחרים להסתבך במתן הלוואות מסוכנות יותר? (לפני כמה שנים, עודד יו"ר בנק מוביל בארה"ב מתן הלוואות לארצות פחות־מפותחות, בטיעון כי אם ההלוואות יתגלו כהשקעה רעה – אין ספק שממשלת ארה"ב תיזעק להצלתו של בנק חשוב כזה).

למרות שבעיית התמריצים השליליים הנובעים מציפיות לסיוע ממשלתי קיימת בארצות רבות, הרי שבעיה זו נראית רלוונטית במיוחד אצלנו. אחת הבעיות הבסיסיות שלנו, ומכאן אחד המיכשולים העיקריים הניצבים בדרך למשק בריא באמת בטווח הארוך – היא היעילות והתפוקה הנמוכות. הגדלת הרווחים מהייצוא, למשל, מחייבת מיגזר־ייצוא שיהיה תחרותי בשוקי העולם. כל מה שנוטה להקטין את היעילות בתפוקה, ולא להגדילה – פועל נגד יציבות לטווח הארוך. התערבות בתפוקה נובעת, ללא כל ספק, מהתערבות הממשלה, המנתקת את הקשר שבין המאמץ המושקע בעסק, לבין הרווח שהפרטים מצפים להפיק ממנו.

העודף היעילות שאנו רואים במשק שלנו מטריד במיוחד, דווקא בגלל עושר כישרון היוזמה שבו ניחן המשק שלנו. במשק הישראלי אין מחסור ביזמים טובים – אלא שהם אינם מכוונים כהלכה. לכן, מדיניות הממשלה צריכה להיות מכוונת, לטווח הארוך, לתמוך ביוזמות כאלו, ולא להניח מיכשולים על דרכם.

את הלקח אשר ללמוד חיוני מהשוואת ניסיון אותם משקים שבהם מאפשרים לכוחות השוק לפעול – לעומת אותם משקים, שבהם מעורבות ממשלתית גבוהה מקפיאה את התפוקה וגורמת ליזמים לכוון את מאמציהם למטרות שאינן פרודוקטיביות. במלים מפורשות יותר: האם אנו רוצים שהתפתחות המשק הישראלי תידמה לזו של ארצות מזרח אסיה, כמו יפאן, קוריאה או טיוואן – או להתפתחות המשקים במדינות מזרח אירופה?

לסיכום: ייצוב קבוע של המשק הישראלי מחייב לשקול את ההשפעות ארוכות־הטווח של קווי־מדיניות, אשר נראים כמועילים בטווח הקצר. זה כולל לא רק שיקול ברור של השפעות ארוכות־הטווח של סוגים שונים של קווי־מדיניות תקציביים, אלא גם מבט בקשר עם השלכות ארוכות־הטווח של מעורבות הממשלה על יעילות המשק והכושר התחרותי שלו. קווי מדיניות "תוכניתיים" משאבים באופן זמני עשויים להתגלות כבזבוז של משאבים לטווח הארוך.

מי ישלם את מחיר מחדלי הפיקוח על הבנקים?

כתב האישום שהוגש נגד מנהלי בנק צפון אמריקה, החשודים בגניבת 20—30 מיליון דולר מכספי הבנק, מהווה גם כתב אישום ציבורי חריף נגד אנשי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, שהתרשלו בתפקידם ולא קראו בזמן את הכתובת שעל הקיר □ מי שישלם מחיר הכשלון של הפיקוח יהיה כרגיל הציבור הרחב – לאנשי הפיקוח על הבנקים לא יקרה דבר...

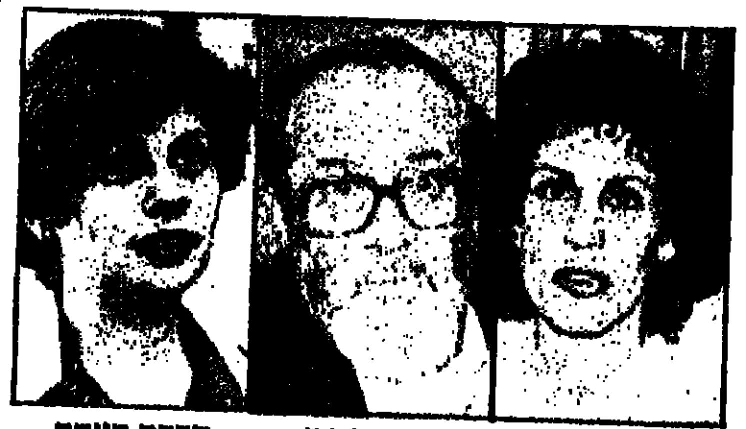

גליה מאור · משה שטרן · הדסה מונסה

מאת דב גנחובסקי

כתב האישום שהוגש בשבוע שעבר בבית המשפט המחוזי בירושלים נגד הדסה מונסה ומשה שטרן בפרשת המעילה הגדולה ב„בנק צפון אמריקה" הינו גם – ומבחינות בעיקר – כתב אישום חריף ביותר נגד בנק ישראל, בפרט נגד הפיקוח על הבנקים של בנק ישראל.

„הבנק – כותבת פרקליטות מחוז ירושלים – היה חשוד בעיני הפיקוח מימים ימימה: הנגיד והמפקח על הבנקים בתוקף סמכותם ומתוך כוונה להבטיח את יציבותו של הבנק ולשמור על כספי המפקידים הטילו הגבלות שונות על הבנק כתנאי לפעילותו כבנק מסחרי בישראל. במסגרת זו הוגבל הבנק בין היתר בגובה האשראי הניתן לבעלי עניין בכלל ולכל אחד מהם בנפרד, וכן בגובה האשראי הניתן לתושבי חוץ. לצורך ביקורת יישום ההגבלות נדרש הבנק בין היתר לדווח באופן שוטף... משנת 1978, מועד בו ניתן לבנק רישיונו ועד אוגוסט 1985, שונו המגבלות והדרישות מעת לעת, לרבות הרחבה בהגדרת „בעלי עניין" ושינויים בגובה האשראי שניתן לבעלי עניין".

במלים אחרות – בנק מוגבל, החייב בדיווחים נוספים שונים ומשונים לפיקוח על הבנקים. מדוע זה ברור מרוע.

הנורות האדומות לא נדלקו

ואכן, הפיקוח פיקח. לפי נתוני כתב האישום, ערכו המפקח על הבנקים ואנשי הפיקוח ביקורות בבנק, בתקופה הרלוונטית, בדצמבר 1983, בינואר, במאי, ביולי, באוקטובר ובנובמבר 1984, ובמאי ויוני 1985. אלה אינן כל הביקורות, אלא אלה המצוינות במפורש בכתב האישום. בנוסף לכך מופיעים בכתב האישום ביטויים כמו „במסגרת ביקורות בבנק מטעם המפקח נבדקו", „לאחר דרישות חוזרות ונשנות מטעם המפקח", „במהלך 1984 ו־1985 התנהל פיקוח שוטף של המפקח בעסקי הבנק", וכיוצא באלה ביטויים.

אין כמעט טעם למנות בכתב האישום את הדו"חות ששלח הפיקוח על הבנקים לבנק, בתביעה להסברים והבהרות ומה לא; את המכתבים והתביעות החוזרות ונשנות. עניין של עשרות מקרים בשנתיים הללו של המעילה הגדולה, אם לא יותר. והתוצאה מכל המעילות הנטרצת הזו, כלשונו של כתב האישום באחד האישומים, „בעקבות קבלת מסמך א' ההסבריה הכוזבים של הנאשמת, הונחה דעתו של המפקח".

וזו משמע המפתח כאישום שאינו כתוב ושלא הוגש, איך עולה כמעט מכל עשר מ־83 עמודיה של תביעה פלילית ת"פ 137/86, האישום נגד בנק ישראל: דעתו של זה הונחה.

הנורות האדומות חייבות היו להידלק בבנק ישראל גם בשל שורת אירועים חיצוניים, לאו דווקא מתוצאות ביקורות, דו"חות, מכתבים ודרישות וכל השאר שבכלל נראה רק נישוא את תיק בנק צפון אמריקה בארכיון הפיקוח על הבנקים.

לפני כשנתיים פשטו רשויות מס ההכנסה האמריקאי על משרד נציגות „בנק צפון אמריקה" בניו־יורק, ותפסו שם מסמכים רבים ושונים, שגילו חשודות לעבירות שונות נגד הוראות מס ההכנסה והפיקוח על המטבע בארה"ב. כמה עשרות מלקוחות הנציגות נאלצו להגיע ל„פשרה" עם „מינהל ההכנסות הפנימיות" של ארה"ב, ושילמו סכומי כסף ניכרים בארה"ב. עניין זה חייב היה לעורר חשדות כבדים ביותר גם בירושלים. אין כל סימנים לכך שאכן זה קרה.

הרשות ועיוורון

• כאשר התמוטטו „הבנקאיות", באוקטובר 1983, לא הצטרף בנק צפון אמריקה ל„הסדר" הבנקאיות, וטעמיו ונימוקיו לכך היו עמו. אבל היתה לבנק בקשה: הלוואה של 10 מיליון דולר. הוא קיבל את ההלוואה מבנק הפועלים, מתוך כספי אוצר שהופקדו שם במיוחד למטרה זו. נושא הסדר הבנקאיות הינו נשוא חקירה בוועדת בייסקי, ואילו מה שנעשה באותה הלוואה של 10 מיליון דולר מסופר בכמה פרטי אישומים בכתב האישום נגד מונסה ושטרן. אולם עצם הבקשה המשונה הזו צריכה היתה להדליק נורות אזהרה בבנק ישראל. אם נדלקו אלה, אין סימן לכך בכתב האישום.

• כתב האישום מתייחס לפרשה של ניצול לרעה של הסדרי מיזוג „בונרס" על ידי הנאשמת מונסה. הפרטים הינם שם. אולם סיפורים באשר לעסקי המרת „בונרס" שלא כדין "מסתובבים" ברחובות, וגם בתקשורת, מזה שנים. מסיבות ברורות, לא הוזכרו אז שמות של בנקים שעסקו בכך. אולם אם הסיפורים האלה לא הגיעו אז, במועדם, לאוזני הפיקוח – הרי שמסקנה לגבי הרשות ועיוורון הינה בלתי נמנעת.

הוא הדין לגבי „החברה האמריקאית ירושלמית בע"מ", אותה חברה פרטית בבעלות יהושע הלפרין ומשה שטרן, הממלאת תפקיד נכבד בכמה מפרשיות המעילה. מוזר, איך חברות ומוסדות וישיבות הארגונים ידעו היכן למצוא אותה, משך שנים, ללוות ממנה ולהשקיע בה וכל השאר – ואילו הפיקוח עסק בבנק, אך לא בחברה, אף שזו נוהלה בעצם ממשרדי הבנק והוצגה לא פעם כקשורה בבנק ויותר מזאת.

כל האיתותים לא הועילו, כשם שהביקורות בבנק נמשכו, והמפקח על הבנקים כתב לבנק מכתבים, שיגר אליו דו"חות, תבע ודרש – וכשקיבל מה שקרוי בלשון החוק "מצגים כוזבים" – „נחה עליו דעתו".

והמדובר, מן הראוי להרגיש, בפרשה פלילית במשמעה. סדרה ארוכה ומתוחכמת של מעילות. אין זו פרשה כפרשת ויסות המניות הבנקאיות, שהבעייה בה הובאה זרועות עולם, וניתן היה לשקול שיקולים, להגיע הצעות, ולקוות תקוות, כפי שמשמעו בגביית העדויות בפני ועדת בייסקי. כאן המדובר באלמנטרי שבתפקידי הפיקוח: מניעת מעילות והבטחת ניהול תקין, קודם כל כדי לשמור על האינטרסים של הלקוחות והמפקידים, ואחר כך כדי לשמור על האינטרסים של המדינה ואזרחיה. והכל בכשל הפיקוח על הבנקים בשלנן עדין.

המדובר, צריך עוד לומר, בבנק קטן, קטן מאד, לא באיזה מוסד אדיר הובק סניפים ויבשות. למעשה, המדובר היה בסניף הירושלמי של הבנק ותו לא. הנהלת הבנק שישבה בתל־אביב אינה פונקציה בכתב האישום. המרחק הפיזי שבין בנק ישראל בקריה לבין המדרחוב בו נמצא הסניף הספיק. המבקרים נסעו משם לכאן, חזרו, כתבו דו"חות וכל השאר – משל היה המדובר במשהו מעבר להרי חושך.

„במטרה לאפשר לה ביצוע העבירות ולמנוע גילויין על כל המשתמע מכך – הציגה הנאשמת מצגים כוזבים למפקח על הבנקים תוך זיוף מסמכים ורישום רישומים כוזבים במסמכי הבנק", אומר כתב האישום. הוא אינו מוסיף, שמפקחי ופקידי בנק ישראל בלעו את המסמכים והרישומים האלה, שוב ושוב, כבכורה בטרם קיץ, ו„נחה דעתם".

בדו"חות על לקוחות שחובותם עולה על 10 אחוזים מהון הבנק, אותם נדרש הבנק לדווח החדשית „במטרה לאפשר לבנק ישראל לפקח על מתן האשראים בבנק מתוך מגמה להבטיח יציבותו של הבנק", לא כללה הנאשמת מונסה את חובות „החברה האמריקאית ירושלמית" משך חודשים רבים, מאפריל עד יולי 1985. אז מהו אז כלום. כעת, כמובן, היא נאשמת גם בגין עבירה זו. אבל היכן היו אלה שהיו צריכים לבדוק דו"חות אלה בבנק ישראל? הלא הם נועדו לא לתיוק, אלא כדי "לאפשר לבנק ישראל לפקח"!

לאן הלכו הכספים?

סכומי המעילה, לפי כתב האישום, הינם לפחות 15 מיליון דולר לגבי הדסה מונסה, ולפחות 22 מיליון דולר לגבי משה שטרן. נראה שאי אפשר לצרף יחד את שני הסכומים, שכן יש כמה וכמה סעיפי אישום נגד שני הנאשמים ביחד, ויש חפיפה מסוימת בסכומים. מאידך, יש כל מיני סימנים לכך שסכומים אלה אינם כל המעשה. הפרקליטות מרוצה לציין את המילה „לפחות" כשהמדובר בסכומים. כך או כך, המדובר בעשרות מיליוני דולר, שהלכו ואינם. בכתב האישום אין רמז לאן, בסוף התהליכים השונים, הלך הכסף.

את הדין על האישומים נגדם יתנו הנאשמים בבית המשפט. אולם את החשבון הסופי נשלם – אנחנו. אתה ואני ואנחנו, כמשלמי מסים בישראל, שנישא עלינו את על הציבור למפקידים ולבעלי השקעות הלגיטימיים שכספם חלף ואיננו. ונשאר לעשות זאת – מאנשי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. הדרישות שלנו, בעקבות כתב האישום בתיק ת"פ 137/86, כדי לגלות מה נעשה בסניף של בנק שבעצם ממש מתחת לאפו. (המשך בעמוד 13)

הדולר שוב משנה כיוון

מאת משה סלע

הדולר האמריקני ממשיך להפתיע את המשקיעים. לאחר שבועיים של עליות שערים (הדולר צבר בתקופה זו כ־4.5 אחוז ביחס לסל המטבעות), שוב נרשמה בשבוע שעבר ירידה בשער הדולר, ביחס למרבית המטבעות החשובים.

שתיים היו הסיבות לחולשת הדולר: האחת – ירידה בשערי־הריבית הניירים, אלה המושפעים מכוחות השוק. ירידה זו נרשמה בעקבות שמועות על ירידות צפויות בשערי הריבית הבסיסית (העומדת כיום על 9 אחוזים) והריבית לנכיון שטרות (כיום – 7 אחוזים). הירידה בשערי הריבית הניירים הורידה את הריבית על הקרנות הפדראליים (מעין ריבית חצי רשמית של הבנק המרכזי) ואת הריבית על הפקדות יורו־דולריות בלונדון לרמה של 6 – 6.5 אחוז לשנה.

הסיבה השנייה לירידת הדולר היא השמועה כי חמש הגדולות (ארה"ב, יפן, בריטניה, מערב־גרמניה וצרפת) קיבלו החלטה להוריד את שער הדולר ולהעלות את שער היאן, כדי לאזן את סחר החוץ המעוות של המערב. כך, למשל, היה לארה"ב גרעון מסחרי של יותר מ־120 מיליארד דולר ב־1985 עם יפאן. ליפאן נרשם עודף מסחרי של יותר מ־51 מיליארד דולר. השמועות טוענות, כי חמש הגדולות הגיעו למסקנה שהדולר גבוה מדי והיאן נמוך מדי והחליטו לפעול בנידון.

ביום ששי התאושש הדולר מעט אך נראה כי התאוששות זו היתה טכנית בלבד.

להלן שערי הדולר ביום שישי בניו־יורק: 2.306 מארקים גרמנים (2.393); 1.925 פרנקים שוויצרים (1.994); 7.34 פרנקים צרפתים (7.58); 2.5975 גילדן הולנדי (2.6975); 178.5 יאנים יפאנים (180.4). הלירה שטרלינג נסחרה תמורת 1.479 דולר (1.452).

בבורסות העולם

עליות ושיאים חדשים בבורסה של פרנקפורט

הבורסה ה„חמה" של השבוע היתה ללא ספק זו של פרנקפורט. מדד הקומרץ בנק עלה ב־14.58 אחוזים (!) בחודש וחצי האחרונים – ל־2189.8 נקודות.

הביקושים היו הן מקומיים והן זרים. הביקוש למניות בשבוע האחרון נובע מן הסיכום המוצלח של הסדר המוניטארי האירופי וקביעת שערי חליפין קבועים למטבעות של המדינות החברות (הפרנק הצרפתי פוחת ביחס למארק). הביקוש למניות גם הושפע מהאפשרות כי שערי הריבית במערב־גרמניה, כמו במדינות אחרות באירופה, יירדו בעתיד.

בניו־יורק היה מסחר מעורב ומדד הדאו־ג'ונס עלה וירד לסירוגין במשך מרבית ימי השבוע. ביום חמישי הגיע המדד לשיא שבועי של 1794.3 נקודות, בעקבות ביקושים חזקים של משקיעים מוסדיים. אך למחרת הוא ירד שוב וסיים את השבוע ברמה של 1790.18 נק'.

עליות שערים ושיאים נרשמו השבוע גם בבורסות של פאריז, בריסל, אמסטרדם, קופנהאגן ושטוקהולם.

בשוקי הסחורות

הנפט עלה בכ־40 אחוז בתוך עשרה ימים

לפני כשבועיים הגיע מחיר הנפט לשפל של 9.9 דולר לחבית. אבל בעשרת הימים הבאים – שהסתיימו ביום שישי האחרון –, עלו מחירי הנפט בכ־38.3 אחוזים.

ביום שישי הגיע כבר מחירה של חבית נפט ל־13.8 דולרים. הסיבה לעליית המחירים היא כפולה: ראשית – שביתת מיתקני הנפט בסקטור הנורבגי של הים הצפוני, מונעת מן השוק אספקה יומית של 900 אלף חביות. שנית – חשש שוב מראשי אופ"ק ובעקבות ירידת המחירים הדראמטית לא מבוטל יש סיכוי כי יגיעו בסופו של דבר להסכמה על צימצום מיכסות הייצור של מדינות החברות.

עליה נרשמה השבוע גם במחיר של הזהב. בעקבות האפשרות כי ארה"ב יתקוף את לוב נרשמו לזהב ביקושים ערים חזקים – בעיקר מן המזרח־התיכון ומצפון אמריקה. ביקושים אלה העלו את מחיר הזהב ל־341.5 דולר האונקיה.

עשה "סדר פסח" במשרדך עם המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ

השנה, במקום לעשות במשרדך "נקיון פסח" רגיל, כדאי שתעשה בו סדר יסודי יותר.

המחשב האישי הרב-שימושי (תואר לו ראוי כל אחד מבני משפחת המחשבים האישיים של יבמ) יכול לסייע לך בהשלמת משימה זו.

המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ עם תוכנה מתאימה, יכולים להחליף חלק ניכר מהציוד המסורתי במשרדך ולבצע את העבודה במקומו במהירות גדולה יותר וביתר יעילות.

קח לדוגמא מחשב אישי של יבמ עם תוכנה לעיבוד תמלילים. בעזרתם תוכל להוציא את מכונת הכתיבה הישנה שלך למנוחה ארוכה. שוב לא יהיה צורך בהדפסות חוזרות ונשנות של מסמכים שיש להכניס בהם שינויים. באמצעות המחשב האישי תבצע תיקון על גבי המצג והתוצאה מסמך מושלם ו... סלי ניירות ריקים.

עכשיו תן מבט בשולחן העבודה שלך. יתכן שהוא עדיין עמוס בערימות נייר ובחומר "שימושי" כמו מסמכים ותזכירים דחופים משנת 83', מכונת חישוב מודל 70', דפי מאזן מהשנה שעברה, תוכנית שיווק לשנה הבאה ומספר חשבונות שעדיין לא נפרעו.

אם תשמור את המידע החשוב לך במחשב האישי הרב-שימושי של יבמ תוכל להעביר את כל ערימות הנייר הללו לתוך ארגז, להשליכו למחסן ולהמשיך בעבודתך כששולחנך נקי וכל המידע בהישג ידך בכל עת שתזדקק לו.

ועתה התיקיה הגדושה. האין היא זקוקה לנקיון יסודי וסדר חדש? מחשב אישי רב-שימושי של יבמ יאפשר לך לשמור, על גבי מספר תקליטונים זעירים, אלפי מסמכים ומכתבים - ללא צורך בתיקיה. בעזרתו תוכל לאתר תוך שניות כל מסמך, לעיין בו, לערוך בו שינויים ולהשתמש בו כרצונך בלחיצת מספר קלידים בלבד.

המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ יכול לבצע עבורך גם משימות בלתי שגרתיות ופעולות שעד כה לא התאפשרו ללא רכישת ציוד מיוחד.

המחשב האישי של יבמ יכול לשרת אותך, למשל, גם כמכשיר טלקס מתוחכם, המסוגל לטפל בכל תנועת הטלקס במשרדך: קבלה ומשלוח, תיוק ושמירה של הודעות יוצאות ונכנסות, שליפה מהירה של הודעות ישנות ועוד.

אולם בכך לא די. המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ לא רק מחליף את כלי העבודה הישנים במשרדך אלא גם מבצע משימות שהאחרונים אף פעם לא יוכלו לבצע. כמה פעמים סיפקה לך מכונת הכתיבה שלך דיווחים על תזרים המזומנים בעסקך? האם הצליחה אי פעם מכונת החישוב שלך להפוך נתוני מלאי או מכירות לגרפים צבעוניים מרשימים? המחשב האישי יכול לעשות זאת.

כדי להעניק למשרדך מראה ותפקוד חדשים, הכנס אל אחד המשווקים המורשים של יבמ (פתוח גם בחול המועד...) ובקש ממנו להדגים בפניך את המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ.

חג שמח!

- איכות טל' 7511536; 03-7514302-4
- גטר טל' 299705; 03-285282-4
- טריסל די טל' 7510914; 03-7510195
- י.ל.ן/מת"מ טל' 383355; 03-381408
- לרגו מחשבים טל' 285151; 03-285222
- משוב טל' 7512641; 03-7511914-7
- מל"ל טל' 266292-6; 03-252884
- קומפיוטרלנד טל' 202525/6; 03-289520
- רשף טל' 322888; 03-324975

לחלק מהמשווקים סניפים נוספים ברחבי הארץ. פרטים בסניף המרכזי.

יבמ IBM

LITTLE TRAMP CHARACTER LICENSED BY BUBBLES, INC., S.A. GGK

חברה בתנופה

סיני
סוכנות לבטוח בע"מ

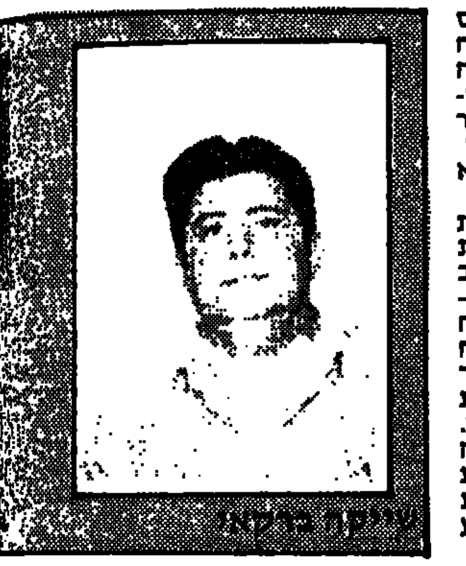
שייקה ברקאי

שייקה ברקאי, איש צבא קבע ומס הכנסה לשעבר, פותח מסלול חדש ומבטיח תוך החלטה נחושה ומרץ בלתי נדלה להעפיל לפסגת ההצלחה. ההכרויות והקשרים של שייקה חביבותו ותכונותיו לעזור הינן ערובה להצלחתו המהירה. יד ימינו של שייקה בכל נושאי הטיפול בלקוח הוא שמעון כחן הנמנה על צוות עובדי המשרד.

שייקה מאמין שהצלחתה של סוכנות ביטוח תלויה בטיב השרות באמינות וביעילות של המשרד. במטרה להגיע למירב היעילות, התקשר שייקה עם סיני — סוכנות לביטוח, אחת מסוכנויות הביטוח הגדולות בישראל, המייצגת חברות בטוח מהשורה הראשונה בארץ ובחו"ל. הקשר עם "סיני" — מאפשר התאמת תוכניות לכל מבוטח בהתאם לצרכיו ואפשרויותיו. כל בעיה ביטוחית מוצאת את פתרונה בצורה הטובה ביותר. מגוון האפשרויות העומדות בפני שייקה מאפשרות לו פעילות רחבה וענפה תוך חתירה מתמדת להגיע להשגים חדשים.

מברכים:

מנהלי סניפי סיני סוכניה וצוות העובדים	**פתח־תקוה** משרד ראשי	**כפר־סבא** עודד פאר, צביקה רובינשטיין	**קיראון** זרח וייס
בני־ברק מוטי מושקוביץ,	**רמת־גן** יוסי הרבסט, רז חוכמן	**אילת** גילה לוי	**תל־אביב** נתן שהדי ואשר אלעד

לשייקה ברקאי מיטב הברכות מקרב לב להצלחה
מוסף שביט
גואטה יוסף ובניו
רח' מודיעין 14 ר"ג (דרך בן גוריון) טל': 795159

לשייקה ברקאי שפע ברכות ואיחולים להצלחה
מוסף — עדל
פחחות וצבע לכל סוגי הרכב
רח' 214 מס' 4 יפו
טל': 03-838665

לשייקה ברקאי שא ברכה נאמנה עלה והצלח!
חשמל הדר י. שפרבר
מבצע כל עבודות
חשמל יעוץ טכני ודקורטיבי למשרדים — רח' יהודה הלוי 56 ת"א
טל': חנות 624069-מען 494218

לשייקה ברקאי שא ברכת הצלחה לאורך כל הדרך
של־דג בית מסחר לדגים
הספקה סדירה לבתי מלון מסעדות וליחידים
דיזנגוף 285 ת"א
טל' 452349-460212

לשייקה ברקאי שא ברכה נאמנה עלה והצלח!
אמקול
שיפוץ ותיקוני רמקולים
בוגרשוב 26 ת"א
טל': 281929

לשייקה ברקאי ובנצי וינשטוק
שאו ברכות להצלחה והמשך עבודה פוריה
יאיר קט — ביטוחים
רח' אחד העם 32 ת"א
טל': 475897, 615303

לשייקה ברקאי. שלוחה לך ברכת הצלחה ושגשוג בהמשך הדרך
אל־עוז — סבח יונה
סטונאי פירות יבשים
שיווק לחנויות לכל רחבי הארץ
רח' לוינסקי 48 ת"א טל': 03-827419

לשייקה
שחק אותה
רוניק ארפל

לשייקה ברקאי עלה והצלח בהמשך הדרך
אלום "חזות"
בית מסחר לאלומניום ואביזרים חותכים משקופים ופרופילים לפי מידה
שדרות חכמי ישראל 32 ת"א
טל': 380030

לשייקה ברקאי מיטב הברכות והצלחה.
אבי — סער
בית מסחר לחומרי בנין
חדר יוסף ת"א
טל': 481296

לשייקה ברקאי שפע ברכות שגשוג והצלחה
מזנון־עופרים
(בהנהלת יוסי שרביט)
רח' לינקולן 5 ת"א
טל': 282072

לשייקה ברקאי מיטב הברכות להצלחה
מכוניות לינקולן
קניה מכירה ותיווך
רח' לינקולן 5 ת"א
טל': 203984-5

לשייקה ברקאי שלוחה לך ברכת הצלחה
מוסך שמואל
המורשה לסובארו
ליהוד והסביבה
רח' העצמאות 24 יהוד טל': 348938

לשייקה ברקאי זר ברכות להצלחה ושגשוג.
מוסך — גבע
פחחות וצבע לכל סוגי הרכב
רח' הירקון 72 בני ברק
טל': 03-709070

לשייקה ברקאי מיטב הברכות להצלחה
כה לחי!
א.ד.ר.
יבוא ושיווק מוצרי מזון וחומרי ניקוי
למסעדות מלונות ובתי־גלידות
רח' דיזינגוף 320 ת"א
טל': 441008-455779

לשייקה ברקאי מיטב הברכות להצלחה המשך עבודה פוריה
וידאו — קרן
הרשת המובילה בסרטי וידאו בארץ
מצוות העובדים וההנהלה
המשרדים: רח' חנקין 81 חולון טל': 842783

לשייקה ברקאי שפע ברכות והצלחה!!! אילן בן ארצי — דוד שמש
הגלגלים
מדריך ארצי לכל עולמי הרכב
רח' טייבר 13 גבעתיים
טל': 322231-2

מצטרפים לברכות שולה בן חיים ובית פרסום "אורך" תושיה 6 ת"א טל': 330221, 330224 ובית מדורי פרסום טל': 03-330420

מאת
שמואל וואקנין
מנכ"ל "אי.פי.אס" בע"מ
חברה להנדסה פיננסית בינלאומית

מטבע העתיד של העולם: שטרי חוב ריבוניים

משבר האשראי הבינלאומי והחובות הכבדים של המדינות המתפתחות, החזירו את העולם לעידן סחר החליפין בו משלמים עבור חלק מהמוצרים בחומרי־גלם ובסחורות ■ היקף סחר־החליפין מגיע כיום לכ־8 אחוזים מכל המסחר העולמי ■ אחד התחליפים העיקריים לסחר־החליפין – המתפתח במהירות רבה בעולם – הוא שטרי ההון הריבוניים המונפקים על־ידי משרדי האוצר והבנקים המרכזיים ■ שטרי הון אלה, המסתכמים כבר בכ־800 מיליארד דולר מבוססים על חילופי חובות, המרת תשלומים בסחורות, והנפקות של נכסים ■ אם ישראל תשכיל לכבוש לעצמה מקום בשוק חדש זה, היא תוכל להשתלב בדור העתיד של הסחר הבינלאומי

באוגוסט 1982 פרץ בעולם משבר חריף [...]בתכה ממשבר הנפט. היה זה משבר האשראי הבינלאומי. אנו מצויים עדיין בעיצומו של אותו משבר. לעתים הוא מחריף ולעתים הוא נרגע. ואולם תוצאותיו יורגשו גם במאה הבאה.

משבר החוב הבינלאומי גרם לכך שהבנקים ומוסדות פיננסיים אחרים צימצמו את נפחי האשראי שהם מעמידים לרשות המדינות המתפתחות ומדינות העולם השלישי. צימצומים אלו גרמו להתפתחות אמצעי תשלום חילופיים. [...]אחרות ומכאן החלו לשמש ככספי בינלאומי חדש. הסחורות והדרות, כבר כיום תופס סחר החליפין [...] אחוזים מן ההיקף הכולל של הסחר העולמי בסחורות ובשירותים.

ואולם, מעצם טיבם, סחורות וטובין, שלא ככסף, הינם אמצעי תשלום לא נוח. אין הם קלים לנשיאה, אין להם ערך אחיד ומוסכם על הכל [...]שווי ומן המאפשרים בטחון יחסי בערכים העתידיים של אמצעי התשלום, איכותם אינה [...]ה, יש להם תלות בביקוש ובהיצע וכיו"ב [...]גרעות. גם סחר החליפין עצמו הינו הליך סבוך, [...]רשלני ומסוכן ביותר מן הבחינה הפיננסית.

[...]שטרות דומים מאוד לכסף

[...] כמטרה המאמצים למצוא תחליפים לסחר החליפין. החלו אחרות מהחברות המסחריות בארה"ב, ומאוחר יותר גם באירופה, להבחין בפוטנציאל הטמון בשטרי חוב ריבוניים המונפקים על־ידי משרדי האוצר והבנקים המרכזיים של המדינות השונות (PROMISSORY NOTES) [...] המיועד לסחורות, שטרות אלו דומים מאוד לכסף, [...]לא רק מן הבחינה הפסיכולוגית. הם נקובים בסכומים כמטבעות קשים, הם נושאים ערבים מדינתיים, הם נושאים תשואה פנימית לפדיון, רובם נושאי ריבית, הם נוחים לנשיאה ולהעברה, [...]חור, סחירים, והם חלק אינטגרלי מן המערכת הבנקאית הפרטית והריבונית כאחת.

כ־800 מיליארד דולר מסתובבים בשוק בשטרי חוב ריבוניים. בעולם שבו כמעט שאין עוד [...]ראי למדינות, מהווה נפח כה עצום של [...]ראי לשעבר" הזדמנות קורצת למוזהר, בריוק [...] שמחזורים ותמורי גלם תעשייתיים. [...] שלוש שיטות פותחו ל"מיחזורים" של שטרי חוב ריבוניים:

> **ההתפתחויות בתחום שטרי החוב הריבוניים הן עוצרות נשימה במהירותן ובחדשנות הפיננסית הטמונה בהן. עולם חדש ואמיץ של מימון אשראי נפתח בפני חברות רב־לאומיות הפועלות ביותר ממדינה אחת. כניסה למשחק זה של מימון בינלאומי הוא צורך קיומי הן למדינת ישראל והן לתעשייתה. השאלה היחידה היא אם תשכיל ישראל לכבוש לעצמה מקום בתחום זה**

א. חילופי נכסים

חילופי נכסים (ASSET SWAP) מבוצעים [...]לל כלל בין בנקים. בנקים מוליכים [...] חוב כשל מספר סיבות: ביזור הסיכון בתיקי ההשקעות וההלוואות שלהם על־ידי קניית חובות קטנים ממדינות רבות במקום החזקת חוב גדול ממדינה אחת או שתיים; שיחרור קרנות שהופקרו ברזרבה אצל הבנקים המרכזיים כנגד "חובות רעים" בשעת מכירת חלק מחובות אלו לבנק אחר והמרת מצבת חוב למצבת מזומנים.

נתאר שתי עסקאות אמיתיות שבוצעו בשנים האחרונות:

בעיסקת החליפין הגדולה ביותר בהיסטוריה, הפחית בנק "באנקרס טראסט" את חשיפתו לברזיל בכ־100 מיליון דולר – כ־10% מחובותיה של המדינה כלפיו. הוא החליף תיקי הלוואות עם "בנקו ריאל" מברזיל.

בחליפין אלו, נתן "בנקו ריאל" ל"בנקרס טראסט" הלוואות למדינות אחרות באמריקה הלטינית בשווי כולל של 190 מיליון דולר. "בנקרס טראסט" שילם בתמורה ל"בנקו ריאל" 90 מיליון דולר במזומנים ו־100 מיליון בחוב ברזילי. על הנייר זהה העיסקה עבור שני הבנקים – אך הדבר איננו כך.

"בנקרס טראסט" קיבל הלוואות שאותן הוא העריך ביותר משווי החוב הברזילי שנתן, מפני שהשטרות הברזיליים נמכרו בשוק בהנחה של 25% והיו שווים באמת רק 75 מיליון דולר. מאידך גיסא, "בנקו ריאל", שנתקל בבעיות של גיוס הון מחוץ לגבולות ברזיל, קיבל 90 מיליון במזומנים, שבהם השתמש למתן הלוואות בתוך ברזיל ומחוצה לה.

בעסקאות אחרות מחליפים בנקים באמריקה הלטינית חובות ביניהם באמצעות בנקים בניו־יורק או מתווכי כספים.

בנק מקסיקני, למשל, יכול לרכוש 10 מיליון דולר חוב מקסיקני במחיר אפקטיווי של 8.5 מיליון. הוא יכול, למשל, לשלם ב־6 מיליון דולר חוב ברזילי (ששוויו האמיתי 4.5 מיליון) בתוספת 4 מיליון דולר במזומנים.

עיסקה זו הופכת למכרה זהב אמיתי לכל שמשתפרים סיכויי התשלומים של מקסיקו, או אז יוכל הבנק שרכש את החוב המכסיקני למוכרו לבנק אמריקני במחיר גבוה יותר מזה ששילם במקור ולקנות בכסף שיקבל שטרי חוב בראזילאיים במחיר הנחה. אין שום מניעה לאותו הבנק לשוב ולהתחיל את התהליך מחדש.

ב. חילופי נכסים באמצעות סחר חליפין

חילופי נכסים באמצעות סחר חליפין (ASSET AND COUNTERTRADE SWAPS) זהו זן חדש, ריווחי ומרתק של עסקאות. הוא תוצאה ונגזרת של חוזי הלוואה המכילים סעיפי המרת התשלומים העתידיים, בעת תשלומם או לאחר שלא שולמו, בסחורות המוסכמות על שני הצדדים מראש. חוזים כאלה הינם עדיין נדירים יחסית ואולם הם הולכים ומתפשטים בקרב קהיליית העסקים הבינלאומית.

ברוך כלל מאפשר חוזה כזה תשלום בסחורות במקרה של DEFAULT, מה שמכונה בשפת החוזים הבינלאומיים, "כיסוי" (COVER), ואולם במקרים מסויימים מאפשרת המדינה המרה של תשלומים עתידיים בסחורות, עוד בטרם הגיע מועד פרעונם. כך, למשל, המיר איש העסקים נסים גאון למעלה מ־200 מיליון דולר בשטרות חוב ניגריים בתמורה ל־100 מיליון דולר נפט.

במצבים אחרים מוכנה המדינה להתיר המרה של סוג תקבולים אחר (שטרי חוב, [...] לסחר במטבע מקומי או זר) במשנהו (למשל, זכויות לכריית מחצבים או סחורות). הבעייה הרווחת ברוב העסקאות מן הסוג הזה היא חוסר נכונותן של המדינות המתחייבות [...] לסחורות לשחרר כל סחורה העשוייה להכניס למדינה מטבע קשה בתמורה למכירתה הישירה בשוק העולמי.

וכך מוכנה פרו לשלם בטקסטיל אך לא במחצבים, אקוודור מוכנה לשלם כמעט בכל דבר ורק לא בנפט וכך גם ונצואלה. מדינות אחרות מוגבלות ע"י קרן המטבע העולמית באשר לסחורות שהן רשאיות למכור.

מספר טכניקות פותחו כדי לסכם עסקאות מן הסוג הזה:

– לשכנע פקידים בכירי דרג במשרדי האוצר ובבנקים המרכזיים של המדינות שבתוכן המפצים להשתמש כבאמצעי תשלום, לקבל חזרה את שטרי החוב שלהן. בדרך זו הן מתקנות את החוב המיוצג ע"י שטרי החוב מן המאזן. כמו כן יכולה המדינה להתגאות בכך שמכרה את סחורותיה (או את מוצריה או את הפרוייקטים שהזמינה או את זכויות הכרייה שהעניקה או כל דבר אחר שנתנה בתמורה לשטרי החוב) במחיר הגבוה בהרבה ממחיר השוק. מאחר שהתחייבויותיה של המדינה נמכרות בהנחה בשוק העולמי, קל למחזיק החוב להציע למדינה לרכוש את סחורותיה בפרמייה על פני מחיר השוק, בתנאי שהמדינה תסכים לקבל את התשלום [...].

– תשלום חלקי במזומנים והיתרה בשחרור חשבונות חסומים של מדינות צד שלישי (BLOCKED CURRENCY ACCOUNTS).

> **חברות ישראליות המתקשות בהגדלת היצוא שלהן ובפריצה לשווקים חדשים, יוכלו לעשות שימוש בטכניקות המימוניות החדשות המתפתחות בעולם, כדי להשיג את היתרון הכמותי והתמחירי על פני המתחרים. בדרך זו ניתן יהיה להבריא את מצבן הפיננסי ע"י הסדרת חובות מפוקפקים, המרתם בסחורות או במזומנים — או בחובות טובים יותר**

– לחילופין ניתן להשתמש באשראי סחר בין מדינתיים הנרשמים במסלקות שבין מדינות (INTERGOVERNMENTAL CREDITS), עסקאות מסוג זה (CLEARING SWITCH) נפוצות הרבה פחות משהיו פעם.

– יש יצואנים או קבלנים המסכימים להמיר את תקבוליהם בהתחייבויות של מדינות אחרות. עסקאות אלו דומות מאוד לעסקאות שתוארו לעיל ושבהן השתתפו הבנקים.

ג. הנפקת נכסים

הנפקת נכסים (ASSET PLACEMENT) זוהי "הגל החדש" או "גל העתיד" בתחום מימון הסחר הבינלאומי. בראשי העולם מוקמות כיום קבוצות המורכבות מחברת תיווך המייצגת קבוצות של משקיעים, חברת ביטוח וחברת ביטוח פוליטי ותחום משרד עורכי־דין ובנק השקעות כגאון לעסקאות השונות.

הארגון הגדול ביותר בעולם העובד כך הוא (TRADE CREDIT UNDERWRITERS AGENCY INC) בניו־יורק. הקבוצה מורכבת מבית תיווך הגדול בעולם, "מריל לינץ'", מאחת מחברות הביטוח הגדולות בעולם, "אטנה", ומחברת ביטוח הסיכונים הפוליטיים הגדולה בעולם, AIG, סיכונים פוליטיים.

הקבוצה עובדת עם מספר חתמים ועם בנק השקעות בלונדון. ייחודן של קבוצות כאלה טמון בפתרונות המלאים שהן מסוגלות להעניק ללקוחותיהן.

ראשית דבר הן מבטחות את התקבולים הנובעים מעסקאות סחר ומפרוייקטים המבוצעים ברוב ארצות העולם השלישי. ביטוח של חברה כמו "אטנה" הופך כל נייר חסר ערך לשווה ערך של אג"ח של ממשלת ארה"ב. הביטוח מכסה אי עמידה בלוחות תשלומים, סיכונים פוליטיים, סיכוני מטבע והמירות, הפרת חוזה או ביטולו – ובקיצור כמעט כל סיכון אפשרי.

מייד לאחר מכן נמכרים השטרות לבנקים, למשקיעים פרטיים המעוניינים בהשקעה גבוהת־תשואה וגבוהת־סיכון, לקרנות שונות או אף לתיקי ההשקעות של חברת התיווך השותפה. מכירה זו מתבצעת ישירות או באמצעות התחייבות הצפויים ממכשירי החוב שבבסיסה (PASSTHROUGH CERTIFICATES).

קבוצות בגודל של זו האחרונה מוכנות היום אף לתת התחייבויות מוקדמות לרכישת הנייר ולתרום באורח פעיל לתכנון מכשירי החוב והמבנה המימוני של העסקה, שכתוצאה ממנה עתידים שטרי החוב הריבוניים להתקבל.

ד. האתגר של ישראל

ההתפתחויות בתחומים אלו הן עוצרות נשימה במהירותן ובחדשנות הפיננסית הטמונה בהן. עולם חדש ואמיץ של מימון ואשראי נפתח בפני חברות רב לאומיות או באלו הפועלות ביותר ממדינה אחת.

חברות ישראליות המתקשות בהגדלת היצוא שלהן ובפריצה לשווקים חדשים יוכלו לעשות שימוש בטכניקות מימוניות אלו כדי להשיג את היתרון הכמותי והתמחירי על פני מתחרותיהן. בעת ובעונה אחת הן יוכלו להבריא את מצבן הפיננסי ע"י הסדרת חובות מפוקפקים והמרתם בסחורות או במזומנים או בחובות טובים יותר.

כבר היום פועלות החברות הישראליות הגדולות בשוק העולמי. אלא ששיטות העבודה שלהן גורמות להן נזקים ארוכי טווח ובלתי ניתנים לאמידה. במקום לעבוד עם גורם אחד על מסגר מוגבל של עסקאות ולהימנע מכל מגע עם מתווכים – פונות החברות הישראליות לכל דיכפין וגורמות להורדת ערך המוניטין. במובן זה יש לחברות הישראליות מוניטין גרוע [...] ולשטרות שהן מוציאות יצא שם של [...] היצע יותר.

כניסה למשחק של מימון בינלאומי זה הוא צורך קיומי הן למדינת ישראל והן לתעשייתה. ואולם אם תשכיל ישראל לכבוש לעצמה מקום בתחום זה – מובטח לה גם מקום בדור העתיד של הסחר הבינלאומי.

האחים פלג מקימים תשלובת חדשה לטכסטיל

אליעזר פלג, שמונה על ידי בית המשפט לנהל את „אתא" לפני סגירתה, ואחיו נחום, ניסו לרכוש במיכרז את המתפרות הסגורות של „אתא", אך הדבר לא עלה בידם, משום שהציעו מחיר נמוך מדי □ השניים לא התייאשו והחליטו להקים מפעל גדול משלהם שישווק את כל תוצרתו בארה"ב □ בשלב ראשון יקלטו כ־1,000 עובדים – חלקם מפוטרי „אתא"

אליעזר פלג

נחום פלג

מאת אברהם דישון

האחים אליעזר ונחום פלג עומדים להגשים את חלומם. הם מקימים תשלובת חדשה לטכסטיל והלבשה, שתהיה מן הגדולות בארץ. בימים אלה, כבר החלו השניים בגיוס של כוח־אדם מקצועי, הזמנות של ציוד מחו"ל, ובדיקת מבני תעשייה במקומות שונים בארץ. נראה, כי עד סוף השנה תתחיל התשלובת החדשה לפעול.

תשלובת הטכסטיל החדשה תצטרף אל התשלובות הקיימות „כיתן", „פולגת", „דלתא", „גיבור". אבל להבדיל מהן – זו תהיה תשלובת שכל תוצרתה כבר נמכרה מראש לאחת מחברות הענק האמריקניות. האחים פלג לא יתחבטו בבעיות של שיווק ומחירים; הם לא ייאלצו לחפש שווקים בעולם; הם גם לא יצטרכו „לרדוף" אחרי האופנות המשתנות בעולם. מבחינתם הכל סגור.

אליעזר פלג, שהיה המנהל האחרון של „אתא", לפני סגירתה, מונה לתפקיד זה על ידי בית המשפט בנסיון אחרון להציל את המפעל הכושל. זאת בזכות נסיונו הרב בתשלובת „דלתא", המייצרת הלבשה תחתונה. פלג הקים את התשלובת יחד עם רב לאוטמן, הממשיך לנהל אותה עד היום. לפני כשנתיים נפרד פלג מלאוטמן בגלל חילוקי דעות על מדיניות והשקעות של החברה. פלג ולאוטמן נשארו ביחסי ידידות, אולם כל אחד מהשניים הלך לדרכו.

אחיו הצעיר של אליעזר, נחום, עבד שנים רבות בתפקידי ניהול בתשלובת „גיבור". לשניהם יש נסיון עתיר שנים בכל הקשור לתפעול מפעלי טכסטיל והלבשה. כיום הם מייצגים בארץ חברות העוסקות בייצור ציוד לענף; מתעסקים בייצוא של מוצרי הלבשה של חברות ישראליות לחו"ל ועוד.

● מוניטין לתוצרת ישראל

האחים פלג התקשרו באחרונה, לאחר מו"מ ארוך עם אחת מחברות הענק בארה"ב, העוסקת בייצור ובשיווק אופנת נשים. מדובר בחברת „רד־לימיטד" של איל־ההון היהודי לס וקסנר. חברה זו מפעילה שורה של עשרות חברות־בת, העוסקות בשיווק אופנת נשים ב־2,600 החנויות שיש לה ברחבי ארה"ב. בנוסף לכך שותפה החברה האמריקנית בחברת הייצור „סיינוטקס", המעסיקה כ־7,000 עובדים במזרח הרחוק.

המחזור של חברת „רד־לימיטד" הסתכם בשנת 1985 בכ־2.5 מיליארד דולר, והשנה יגיעו מכירות החברה ל־3.25 מיליארד דולר. עד סוף העשור יגדיל מספר החנויות של החברה האמריקנית ל־5,000 חנויות. החברה גם תפתח את נושא המכירות באמצעות קטלוגים.

האחים פלג, יצרו קשר עם חברה זו, אשר גילתה עניין להשקיע בישראל. הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב, המעניק הטבות ניכרות לייצוא הישראלי, והמגבלות שהטילו שלטונות ארה"ב על ייבוא מוצרי טכסטיל ממדינות המזרח הרחוק – „תרמו" להיענות האמריקנית. בנוסף לכך מסתבר, כי לישראל יש מוניטין בכל הקשור למוצרי אופנה באיכות מעולה – להבדיל מחלק ניכר של יצרני המזרח־הרחוק.

בישראל תוקם אם כן תשלובת חדשה, היא תהיה מבוססת על ציוד מתקדם ביותר, וכוח אדם מקצועי ברמה גבוהה: מהנדסים, טכנאים, ואנשי מקצוע אחרים.

בשלב ראשון יוקמו מפעלים בעפולה ובנצרת, אשר יעסיקו יותר מאלף עובדים. האחים פלג רצו לרכוש לצורך זה במיכרז את המתפרות של „אתא", אולם הדבר לא עלה בידם, בגלל המחיר שהציעו, שהיה נמוך משל המתחרים. בשלב ראשון ישקיעו בציוד סכומים של יותר מ־10 מיליון דולר וההשקעה כולה תגיע, בתוך זמן קצר, לעשרות מיליוני דולרים.

● עבודה למפוטרי „אתא"

הבעלות על התשלובת מחולקת בחלקים שווים בין האחים אליעזר ונחום פלג לבין החברות „סיינוטקס" ו„מאסט" מארה"ב. שתי אלה הן חברות בת של חברת „רד־לימיטד".

על־פי ההסכם בין השותפים תזמין החברה האמריקנית בישראל בכל שנה לפחות 1.6 מיליון סוודרים לנשים (אשר ייוצרו במפעל הסריגה של קיבוץ אילון, שירחיב לצורך זה) 1.5 מיליון זוגות מכנסי נשים ו־1.5 מיליון חולצות נשים. בנוסף לכך רשאית החברה למכור את תוצרתה לגורמים נוספים בעולם.

על רקע נפילת „אתא" מוקמת עתה בארץ תשלובת חדשה, לחלק מן המפוטרים של „אתא" אלה הן חדשות טובות משום שהם יוכלו להשתבץ שם בעבודה.

מי יקנה את „בריטיש ליילנד"?

מאת דב גנחובסקי

עוד בטרם נדמו בליל הדי הויכוח על מכירת חלק מתעשיית ההליקופטרים הבריטית „ווסטלנד" לחברת „סיקורסקי" האמריקאית, ויכוח שבמעט הפיל את ממשלתה של מרגרט תאצ'ר ועלה לשני שרים בה במשרותיהם, כבר מתחיל ויכוח חדש: האם להתיר ל„ג'נראל מוטורס" לקנות חלקים מ„בריטיש ליילנד", יצרן המכוניות והמשאיות הבריטי האחרון בעל קו ייצור מלא לכל סוגי כלי הרכב. שוב, הכיוון האנטי־אמריקאי מטלטל את ממשלת בריטניה.

ב־1984 מכרה הממשלה הבריטית את מפעלי „יגואר", החלק הרווחי ביותר של „בריטיש ליילנד", לגורמים פרטיים. מאז מנסה הממשלה להיפטר מהשאר, שכן החברה בלעה עד עתה כ־3 מיליארד דולר מהתקציב, וחובותיה מגיעים לכמיליארד דולר נוספים.

הקונים הפוטנציאליים ל„ב.ל." הם שניים, ושניהם אמריקניים: „פורד" ו„ג'נראל מוטורס". השניים מוכנים לקנות לפחות חלק מהחברה הבריטית, בהימור כי ניתן לשלב את מוצריה המוצלחים במערכות הייצור הבינלאומיות שלהם ברווח.

בשלב זה חלה ברית בין פוליטיקאים שמרניים ואנשי „לייבור" לתבוע ש„בריטיש ליילנד" אכן תשאר בריטית. התביעות אילצו את הממשלה לקטוע את המו"מ עם „פורד" לרכישת מפעלי „אוסטין רובר", למרות ש„פורד" הודיעה כי היא מעונינת ברכישה. ג'נראל מוטורס הציעה 333 מיליון דולר עבור מפעל המשאיות של „בריטיש ליילנד" ועבור מפעלי „לנד־רובר", וגם מו"מ זה הוקפא על ידי הממשלה. מתנגדי העיסקות הזמינו סקר דעת קהל שהראה כצפוי כי 77 אחוזים מהבריטים רוצים ש„בריטיש ליילנד" תשאר בריטית.

דווקא את „לנד רובר" יש כמה המעונינים לקנות יחידה זו. השרים המעונינים שהעסק ישאר בריטי, למשל, תומכים בהצעת מנהלי היחידה לקנות אותה בעצמם, והם הציעו כ־100 מיליון לי"ש עבורה. הבעיה היא ש„ג'נראל מוטורס" אמרה כי לא תרכוש את מפעלי המשאיות של „בריטיש ליילנד" בלי „לנד־רובר" – ואם תתקבל עמדת השרים התומכים במכירת „לנד־רובר" למנהליה, וכנראה שזו תתקבל, שכן בין התומכים בה נמצא גם שר האוצר, תשאר הממשלה הבריטית [...] מפעלי המשאיות המפסידים, ללא אפשרות [...]ם.

הן „ג'נראל מוטורס" והן „פורד" [...] ההתנגדות העזה להם כקונים ל„בריטיש ליילנד" [...] הפתעתם אינה פתורה אולי מההפתעה [...] מה שהפתיעה ראש ממשלת בריטניה, [...] מדיניותה למכור חברות ממשלתיות, [...] שזכתה עד כה להצלחה לא קטנה, [...] בשל גל גואה של לאומניות בריטית.

אגדת הזהב של קונטיקוט

אגדה אמריקנית מפורסמת אומרת [...] של חשאי של מדינת קונטיקוט, [...]רופ, ענד על אצבעו טבעת גדולה [...] מזהב שמקורו היה במכרה עשיר [...] בסביבות איסט־האמפטון שבקונטיקוט.

ווינתרופ מת ב־1676, אבל אגדת [...] לא מתה. במשך שלש מאות השנים [...] מאז מחפשים את המכרה ההוא. [...] לו" אותו, לגמרי במקרה, סטודנטים [...]גיה באוניברסיטת קונטיקוט. [...] בדקו מכרה קובאלט עזוב בסביבות [...] האמפטון, במסגרת עבודת שדה שלהם. [...] הגיעו למירבץ עשיר של זהב, שכו[...] באלט איך שהוא לא השגיחו בו.

השרות הגיאולוגי של ארה"ב [...] שריכוז הזהב במכרה מגיע ל־6 אונקיות [...] בטון עפרה – בערך פי 100 מהריכוז [...] במכרות זהב בצפון אמריקה. הגיאולוגים [...] יודעים עדיין כמה זהב יש שם, [...] פי שעד בדקו רק שטח של חצי מייל [...]

מי ירוויח מהתגלית? צאצאי [...] ג'והן ווינתרופ. המכרה מצוי בשטח [...] דינות של משומשיק, והתכנסות [...] חלקו איפוא בין תושבי קונטיקוט – [...] כפי שתושבי אלסקה מתחלקים [...] מרווחים ב„מורד הצפוני" שלהם.

אז אתם מאמינים כבר באגדות?

כנפיים מלאכותיות יאפשרו לעוף מהבית ל...סופרמרקט

איקרוס היה הבחור שלפי המיתולוגיה היוונית חיבר לזרועותיו כנפיים, אבל עף קרוב מדי לשמש, הדבק נמס ואיקרוס המסכן מת. אביו של איקרוס, דדלוס, דווקא הצליח לפי המיתולוגיה לעוף ממאסר בכרתים ליבשת יוון בעזרת כנפיים עשויות עץ, נוצות ושעווה. הוא פשוט נזהר לא להתקרב מדי לשמש. השמש, מסתבר, אינה הגורם המדאיג את טכנאי „מ.י.ט.", המכון הטכנולוגי המפורסם של מסצ'וסטס, שבסיוע אנשי מוזיאון התעופה של הסמיסוניאן בוושינגטון מתכננים את שיחזור האגדה – באמצעות כלי תעופה של „היי־טק", אך מונע באמצעות פדאלים, ברגליים.

הם התקינו כנפיים באורך של 102 רגל, כ־30 מטרים, כאשר משקל העסק כולו אינו עולה על 70 ליברות, כ־30 ק"ג. הכלי בנוי מפוליאסטר ומפיבר־פחם, ויונע באמצעות „כח רגל" בפדאלים, ויעבור לפי התכנון מרחק של 60 מילין בכשש שעות.

כאן מגיעים לקטע המיוחד עבור הפמיניסטיות. כיון שנשים שורפות קלוריות במסגרת כושר בצורה יעילה יותר מגברים, הדדלוס המודרני יהיה ככל הנראה אשה. הכוונה במיתוח אינה להגיע לטווחים של 60 מילין בשש שעות, אלא לפתח כלי תחבורה אלטרנטיבי, ללא דלק וללא פקקים בדרכים, לטווחים קצרים. „עוף בטונב" לסופרמרקט והבאת עוף בגריל לארוחת הערב, עשויי להיות משפט מקובל בהרבה בתים אמריקניים.

הפיקוח על הבנקים

(המשך מעמוד 9)

זמן לא הרבה יותר קצר כדי לפעול בהתאם.

מה נשתנה אם הפיקוח על הבנקים הוא כוח שהודח מנסה ומשה שטרן, בעיקר הראשונה, הצליחו לסבך אותנו ולמרות אותו משך שנים – לשם מה לנו פיקוח על הבנקים? למחות שנחסוך את הכסף שהוא עולה לנו, אם כבר נגזר עלינו לשלם את עלות התוצאות מאיכותו ורמתו של אותו „פיקוח". ולחילופין? אם רמת התחכום, המיומנות, הכישורים וכל השאר של מנהלי סניף ירושלים של „בנק צפון אמריקה" היתה כזו שאפילו הפיקוח המהולל על הבנקים בישראל נפל בפח שלהם – שוב, למה לנו פיקוח?

על האישומים בגדים יענו או לא יענו הנאשמים הפורמליים בבית המשפט. השאלה הציבורית היא איך מביאים לכך שגם הנאשם שאינו מופיע בכתב האישום כמוה, אך „מכבב" בו כמעט באותה מידה כמו ש„מכבבים" בו מנסה ושטרן, גם נגיד של בנק ישראל והפיקוח על הבנקים שלו, יאלץ לתת את הדין, ציבורית, על המחדלים הנוראים שמגלה אותו כתב אישום מטעם פרקליטות מחוז ירושלים – בשם מדינת ישראל. התהום עליה מעלה ומטה.

ה„קייס" של מדינת ישראל נגד בנק ישראל [...] נפתח כעת – ואסור להניח לו שיסגר. אם כוח מציאותו של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל מוטב לנו בלעדיו, האשליה כאילו קיים פיקוח מסוכנת יותר מהעדרו של זה כליל.

חברת מוצרי התעופה „ציקלון" ממריאה מ... הפסד להפסד

החברה המבקשת לגייס בימים אלה בבורסה סכום של 500 אלף דולר, באמצעות הנפקת זכויות, הפסידה בשנתיים וחצי האחרונות כ־2 מיליון דולר □ החברה מנהלת במקביל מגעים לקבלת הלוואה של מיליון דולר מ„קרן המצוקה" של משרד התעשיה □ כספי ההנפקה מיועדים לשיפור מצב ההון החוזר ולפיתוח מטוס־קל

מאת אבי לוין*

חברת „ציקלון מוצרי תעופה בע"מ", שהצטרפה לבורסה בתקופת הגאות של 1982, עוררה בתחילה תקוות רבות בקרב המשקיעים במניותיה, שסברו כי העיסוק בייצור מוצרי תעופה מתוחכמים לשוק האזרחי יבטיח להם רווחים גבוהים. אולם כגורל הציפיות כן גורל התקוות.

במקום רווחים – מציגה החברה הפסדים הגדלים משנה לשנה: 580 אלף דולר בשנת 1983–4, 570 אלף דולר ב־1984–5; ו־910 אלף דולר בשמונת החודשים הראשונים של שנת 1985–6.

הפסדי החברה וההון החוזר השלילי גרמו לקשיים תפעוליים, ובעיקבות זאת הוחלט על הנפקה בדרך של זכויות, אותה מבצעת עתה החברה בהיקף כספי של כ־500 אלף דולר. סכום זה מיועד בעיקר להגדלת ההון החוזר ב־354 אלף דולר, ו־100 אלף דולר לפיתוח מטוס קל – פרוייקט הנמצא עתה בתהליך יצור.

חלקי מטוסים ומסוקים

„ציקלון" הוקמה בשנת 1969. בשנת 1971 נרכשו 50% ממניות על ידי חברת „עץ לבוד בע"מ". בשנת 1976 נרכשו 50% הנוספים על ידי חברה בת של „עץ לבוד".

מפעל החברה ממוקם בכרמיאל על שטח של 23.3 דונם בחכירה לטווח הארוך. „ציקלון" הינה החברה הפרטית הגדולה ביותר בארץ בתחום ייצור מוצרים בתחום התעופה. החברה מייצרת מגוון רחב של פריטי ציוד תעופתיים, הכוללים חלקי מבנה של מטוסים ומסוקים וחלקים תעופתיים. כמו כן עוסקת החברה בשיקום ושיפוץ מטוסים מסוגים שונים, מתחזקת כלי טיס, ולאחרונה החלה עוסקת בפיתוח מטוס קל להרכבה עצמית אשר להערכת מנהליה קיים בו פוטנציאל נרחב בשוק האמריקאי במיוחד.

עד לשנת 1982 החברה היתה תלויה תלות כמעט מוחלטת בהזמנות של משרד הבטחון. החברה סיפקה כ־80% ממוצריה לחיל האויר. החשש מפני תלות מוחלטת במשרד הבטחון הניע את ההנהלה לחפש דרכים לגוון תיק הלקוחות, בעיקר בחיפוש אחרי שווקים בחו"ל.

כצעד מכין גייסה החברה בשנה זו כ־2.5 מיליון דולר באמצעות הנפקת מניות ואופציות לציבור. כספי ההנפקה שמשו את החברה להצטיידות בציוד לייצור ולעיבוד שבבי מדויק, זאת לשם ביצוע הזמנות מחו"ל, ולשם הקמת מפעל „כרבום", המייצר חלקי מבנה מחומרים מרוכבים וייצור מכלולים תעופתיים בשיטת הדבקה. כמו כן הוחל בפיתוח מטוס קל, פיתוח האמור להסתיים השנה.

גידול מרשים ביצוא

הצלחת המאמצים של החברה לשווקי היעד בחו"ל נשאו פרי ולחברה יש כיום הזמנות ליצוא (בעיקר לארה"ב) בסכום של כ־13.1 מיליון דולר, שמתוכם 5.2 מיליון דולר לבצוע בשנת 1986/7. והמגמות אלו הביאו לירידה בתלות בתקציבי משרד הבטחון, מרמה של 80% לרמה של כ־50% כיום.

עקב הירידה החדה בהזמנות משרד הבטחון ועקב הצורך בהשקעות גדולות לשם פיתוח השווקים בחו"ל, צברה החברה בשנים האחרונות הפסדים כבדים. בשנת 1983/4 הפסידה החברה כ־550 אלף דולר. סכום דומה הפסידה החברה גם בשנת 1984/5.

במחצית השנה שנסתיימה ב־30.09.85 גדלו הפסדי החברה והם הסתכמו ב־910 אלף דולר (1.8 מיליון דולר בגילום שנתי).

בשנים אלו אופיינה החברה בגידול מרשים בייצוא לחו"ל, אולם כנגד חלה ירידה ריאלית חדה במכירות לשוק המקומי.

בטווח הקצר מתכוונת החברה להעביר את רוב פעילותה לייצוא, וברגע שהשקעותיה (במפעל „כרבום" ובייצור המטוס הקל) תישאנה פרי, תעבור החברה לפסי רווחיות, אם כי „פריצה גדולה" לא צפויה בטווח הקרוב.

יש לציין כי החברה מנהלת באחרונה מגעים עם משרד התעשיה והמסחר כדי קבלת הלוואה מקרן הסיוע לתעשיה („קרן המצוקה") בהיקף של כמיליון דולר.

במקביל עושה הנהלת החברה מאמצים לייעל את פעולותיה, לצמצם בהוצאות ולפטר עובדים כדי להתאים את היקף כוח האדם שלה להיקף ההזמנות שבידיה.

הנהלת החברה טוענת כי ההפסדים הכבדים שלה נגרמו כתוצאה מכמה סיבות שחברו יחד: ירידה תלולה בהזמנות מערכת הבטחון המהוות כ־50 אחוז מכלל מכירות החברה; הקפאת המחירים, שפגעה בתקבולים ממשרד הבטחון; סיום ייצור מטוס הכפיר שגרם לסגירת קו הייצור בו יוצרו מכלולים עבור התעשיה האווירית; הסטת הדגש מהשוק המקומי לשווקי הייצוא, תוך השקעות גדולות בקווי ייצור חדשים, וכן הקמת מפעל חדש לחומרים מרוכבים, בו הושקעו כ־3.5 מיליון דולר ועדיין לא סיים את שנת פעילותו הראשונה.

„ציקלון – מוצרי תעופה"
נתונים נבחרים מהדו"חות הכספיים (במיליוני דולרים)

	1985/6	1984/5	1983/4
מכירות	8.15	11.20	8.0
אחוז היצוא מהמכירות	40%	29%	10%
הפסדים מדווחים	(0.91)	(0.57)	(0.33)
תשואה שלילית על ההון	(20.7%)	(15.5%)	(12.9%)

* המחבר הוא מנכ"ל „יוסמן שרותי מידע כלכליים".

שערי מטבע חוץ ביום 14.4.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4700	1.4892	1.4738	1.4922	1.4700	1.4894	1.4815
1 לי"ש	—	2.14	2.24	2.14	2.24	2.13	2.24	2.1714	2.1988	2.1736	2.2007	2.1728	2.2001	2.1809
1 מרק גרמני	-0.040	0.63	0.66	0.63	0.66	0.62	0.65	0.6555	0.6634	0.6575	0.6654	0.6550	0.6638	0.6647
1 פרנק צרפתי	-0.001	0.19	0.21	0.19	0.21	0.19	0.21	0.1996	0.2021	0.1996	0.2021	0.1998	0.2020	0.2012
1 גולדן הולנדי	-0.004	0.56	0.58	0.55	0.58	0.55	0.58	0.5644	0.5715	0.5655	0.5724	0.5635	0.5706	0.5667
1 פרנק שוויצרי	-0.004	0.75	0.79	0.75	0.78	0.74	0.78	0.7600	0.7690	0.7620	0.7715	0.7610	0.7706	0.7642
1 כתר שוודי	—	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2011	0.2036	0.2018	0.2050	0.2006	0.2032	0.2034
1 כתר נורבגי	—	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2030	0.2054	0.2038	0.2064	0.2029	0.2046	0.2047
1 כתר דני	—	0.17	0.18	0.17	0.18	0.16	0.18	0.1735	0.1747	0.1730	0.1762	0.1725	0.1747	0.1748
1 מרק פיני	—	0.28	0.29	0.27	0.29	0.27	0.29	0.2826	0.2861	0.2834	0.2873	0.2826	0.2862	0.2851
1 דולר קנדי	-0.007	1.04	1.09	1.04	1.09	1.08	1.09	1.0550	1.0687	1.0574	1.0706	1.0548	1.0678	1.0628
1 דולר אוסטרלי	—	1.00	1.10	1.02	1.09	1.02	1.10	1.0545	1.0676	1.0543	1.0674	1.0534	1.0666	1.0598
1 ראנד דרא"פ	—	0.49	0.54	0.44	0.54	0.46	0.51	0.7256	0.7349	0.7276	0.7364	0.7251	0.7342	0.7311
10 פרנקים בלגיים	—	0.51	0.52	0.50	0.52	0.50	0.52	0.5110	0.5166	0.5134	0.5178	0.5119	0.5168	0.5155
10 שילינגים אוסטריים	—	0.89	0.94	0.89	0.94	0.89	0.93	0.9050	0.9171	0.9084	0.9200	0.9051	0.9161	0.9120
100 לירטות איטלקיות	-0.006	0.91	0.96	0.91	0.97	0.90	0.97	0.9277	0.9393	0.9304	0.9420	0.9286	0.9401	0.9347
100 ינים יפאניים	-0.006	0.81	0.84	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8217	0.8520	0.8236	0.8539	0.8217	0.8520	0.8267
1 דינר ירדני	-0.043	4.01	4.25	3.97	4.23	4.03	4.24	—	—	—	—	—	—	4.0741
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	—	0.40	0.60	—	—	—	—	—	—	0.6886
1 לירה מצרית	—	0.79	0.84	0.79	0.84	0.78	0.85	—	—	—	—	—	—	0.8222

קרנות הנאמנות: מחירים ותשואות ביום – 14.4.86

שם הקרן	מחיר ההוצאה	מחיר הפדיון	שינוי המחיר מאתמול	התשואה היומית באחוזים
אב	3790.20	3736.54	+ 56.55	+ 1.54
אבוקה	29015.64	28732.22	+ 1422.51	+ 5.21
אגוז	195.79	191.95	+ 0.20	+ 0.10
אדיר	1278.77	1253.47	+ 5.70	+ 0.46
אודם	1605.14	1575.15	+ 66.05	+ 4.38
אופיר	1481.57	1452.29	+ 3.25	+ 0.22
אור	417.68	408.96	− 0.84	− 0.20
אוריון	162.95	159.66	+ 0.32	+ 0.20
אורלי	20005.76	19767.93	+ 123.85	+ 0.63
אורן	579.48	568.17	+ 5.66	+ 1.01
אייל	2895.67	2839.40	+ 32.65	+ 1.16
איילת	3854.29	3769.33	+ 15.69	+ 0.42
איריס	4036.36	3948.76	− 5.22	− 0.13
איתן	556.26	544.72	+ 2.58	+ 0.48
אלון	495.83	485.45	+ 0.26	+ 0.05
אלמוג	573.69	562.41	+ 2.29	+ 0.41
ארז	635.79	623.75	+ 21.21	+ 3.52
אש	115.55	113	+ 1.54	+ 1.38
אשל	167.68	164.41	+ 0.31	+ 0.19
אתרוג	188.57	184.73	+ 0.94	+ 0.51
ברולה	1634.60	1603.75	+ 53.11	+ 3.45
ברוש	368.83	361.65	+ 8.22	+ 2.33
ברק	379.42	371.92	+ 7.89	+ 2.17
ברקת	765.11	750.15	− 2.19	− 0.29
גביש	1110.96	1089.27	+ 14.95	+ 1.39
גבע	824.37	812.18	+ 2.53	+ 0.31
גורן	560.82	549.85	+ 4.15	+ 0.76
גיא	7591.53	7478.75	+ 43.77	+ 0.59
גיל	2181.39	2139.36	+ 51.45	+ 2.46
גלית	499.77	495.59	− 0.57	− 0.11
דובדבן	276.32	273.57	+ 8.98	+ 3.39
דוכיפת	530.41	520.02	+ 4.40	+ 0.85
דולב	196.91	192.77	+ 0.15	+ 0.08
דורון	1202.65	1179.92	+ 0.66	+ 0.06
דותן	217.26	213.12	− 0.10	− 0.05
דליה	391.81	384.09	+ 9.21	+ 2.46
דרור	3227.46	3167.45	+ 96.73	+ 3.15
דקל	267.04	261.83	+ 11.44	+ 4.57
הדס	28088.95	27859.11	+ 698.90	+ 2.58
הדר	393.59	385.84	+ 3.33	+ 0.87
הבית	2463.89	2411.93	+ 28.50	+ 1.20
זוהר	15513.57	15284.18	+ 68.13	+ 0.45
זיו	14817.01	14598.22	+ 31.06	+ 0.21
זמיר	616.98	624.72	+ 27.16	+ 4.55
חוחית	135.29	132.32	+ 0.39	+ 0.30
חליפין	107.11	106.83	+ 0.06	+ 0.06
חלמיש	543.12	540.25	− 0.12	− 0.02
חן	106.60	106.18	+ 0.12	+ 0.11
טופז	1178.74	1151.77	+ 2.03	+ 0.18
טל	4008.66	3960.38	+ 25.78	+ 0.65
יובל	621.71	609.58	+ 3.44	+ 0.57
יהלום	1540.99	1511.88	+ 59.15	+ 4.07
יסודות	536.85	525.02	+ 2.68	+ 0.51
ישרה	734.91	720.84	+ 28.86	+ 4.17
כוכב	122.95	120.54	+ 0.40	+ 0.33
כחל	434.16	425.61	+ 11.26	+ 2.72
כלנית	626.64	620.26	+ 1.34	+ 0.22
כספית	116.19	114.69	+ 0.30	+ 0.26
כרמל	889.46	878.36	+ 1.95	+ 0.22
כתר	3339.38	3294.51	+ 55.49	+ 1.71
להט	94120.22	92343.84	+ 552.11	+ 0.60
למשקיע	9880.14	9686.72	+ 454.10	+ 4.92
לפיד	1434.18	1405.09	+ 1.78	+ 0.13
לקט	758.02	742.60	+ 1.68	+ 0.23
לשם	940.40	921.84	+ 3.13	+ 0.34
מבחר	2674.50	2649.7	+ 0.70	+ 0.03
מבטח	201.50	198.68	− 0.13	− 0.07
מגן	2529.80	2506.9	+ 25.20	+ 1.02
מנוף	594.47	583.85	+ 4.06	+ 0.70
מגל	1135.70	1120.10	+ 41.30	+ 3.85
מור	611.07	608.56	+ 11.25	+ 1.56
מורן	728.84	714.90	+ 0.28	+ 0.04
מטה	2946.80	2889.80	+ 48.90	+ 1.72
מיתר	641.12	638.92	+ 0.14	+ 0.02
מעוף	787.92	772.46	+ 1.50	+ 0.19
מעין	975.95	957.28	+ 24.41	+ 2.62
מקשה	920.45	902.83	+ 0.26	+ 0.03
מרגלית	20320.03	20017.21	+ 193.98	+ 0.98
מרום	595.21	584.04	+ 24.20	+ 4.32
נובת	339.04	334.63	+ 4.50	+ 1.29
נטף	3806.63	3730.68	+ 141.80	+ 3.95
נטע	435.39	426.82	+ 14.43	+ 3.50
נילי	118.26	115.90	+ 0.09	+ 0.08
סביון	790.09	774.32	+ 2.32	+ 0.30
סגולה	548.78	538.02	+ 2.99	+ 0.56
סלע	592.46	581.38	+ 3.85	+ 0.66
סנונית	539.86	537.18	− 0.19	− 0.04
סער	628.99	614.87	+ 12.09	+ 2.01
ספיר	1619.85	1588.54	+ 49.85	+ 3.24
סריף	5609.32	5527.54	+ 26.68	+ 0.49
עירית	1198.34	1171.70	− 3.55	− 0.30
עירן	1974.15	1960.78	+ 8.46	+ 0.43
עמבר	530.53	518.83	+ 3.35	+ 0.65
ענת	154.09	151.08	+ 0.14	+ 0.09
עפרוני	1197.80	1174.44	+ 17.57	+ 1.52
ערמון	544.79	534.10	+ 1.08	+ 0.20
פיא	818.18	808.00	+ 5.33	+ 0.66
צבר	820.42	802.65	+ 1.13	+ 0.13
צופית	6095.98	6007.67	+ 77.45	+ 1.51
צפיר	1484.46	1455.98	− 0.48	− 0.03
צמרת	1638.48	1630.19	+ 25.46	+ 1.57
קלע	15108.33	15004.12	+ 63.51	+ 0.45
רונית	810.85	800.30	+ 18.50	+ 3.21
רקפת	632.46	618.72	+ 1.32	+ 0.21
רשף	611.34	603.07	+ 3.18	+ 0.56
שביט	838.15	818.12	+ 0.16	+ 0.02
שהם	40357.96	39944.45	+ 414.86	+ 1.44
שירה	66116.03	64812.77	+ 337.31	+ 0.52
שמיר	523.38	518.41	+ 18.53	+ 3.71
שנהב	865.65	851.80	+ 26.39	+ 3.14
שקד	153.95	149.60	+ 0.22	+ 0.14
שקף	170.24	168.53	+ 3.96	+ 2.40
תאנה	725.40	715.27	+ 4.12	+ 0.61
תבור	358.17	356.19	+ 16.43	+ 5.01
תדהר	99.09	96.11	+ 0.19	+ 0.20
תהילה	394.65	390.76	+ 1.66	+ 0.42
תירוש	178.40	175.11	+ 0.33	+ 0.38
תמר	176.12	174.82	+ 0.86	+ 0.48
תרשיש	1246.80	1231.52	+ 6.12	+ 0.49
תשרי	366.88	362.59	+ 2.43	+ 0.67

שיעורי התשואה חושבו על־ידי ... הממוצעים של ... מלכט – חברה לייעוץ וניהול תיקי השקעות.

* מחושב לפדיון ו/או הטבה שחולק

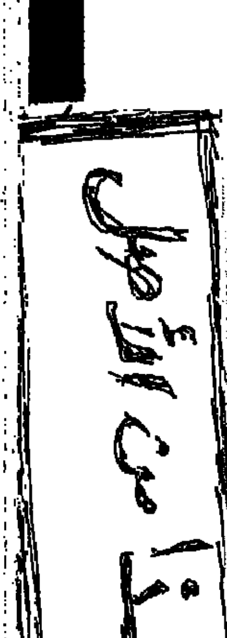

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

אנ.ת.ת. ש	תב 16800	110	+1000	+6.3	+288
המסנות 0.1	תב 1320	10874	+120	+10.0	+10880
המסנות א 0.5	תב 930	11546	+56	+6.4	+20147
בנק מסנות אופ'2	תב 990	3833	+65	+7.0	+5385
כללי לא בהסדר	31150	338			-86.0
בנק צפ' אמריק 1.	*** הפסקת מסחר ***				
בנק צפ' אמריק 5.	*** הפסקת מסחר ***				
בנק צפ' אמ אופ1	*** הפסקת מסחר ***				
רנות א 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
רנות 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
הבינלאומי 5.0	תב 3672	7388	+320	+9.6	+11148
פ.י.ב.י. 0.5	תב 3650	8058	+250	+7.4	+13561

בנקים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	81000	276			+9.0
אידיבי ב 100.0	82000	12.0	-300	-4	-18.0
אידיבי בכ 2.0א	512000	2.0	+11000	+2.2	+2.0
אגוד 0.1	60350	30.0	-600	-1.0	-34.0
דיסקונט ב	105400	24.0	+1400	+1.4	+12.0
דיסקונט א	104000	31.0	-1400	-1.3	-85.0
דיסקונט שה ב	12271	18.0			-18.0
המזרחי ש	33450	564			-139
המזרחי מ	33420	5.0	-80	-.2	-5.0
המזרחי שה 9	13400	60.0			-60.0
הפועלים מבכ	120000	2.0	-2000	-1.6	-4.0
הפועלים ש	54850	848			-651
6152	06 פת				
	תעש בכ ר				-122
6152	06 פת				
	תעש בכ ר				-122
פת תעש בכ רד	*** לא נסחר ***				
מרכז קבלנים 5.0	קף 598		+29	+5.1	+15466
תיירות בב	*** לא נסחר ***				
כלל ליסינג 0.1א	קף 9181		+437	+5.0	+568
כלל ליסינג ב0.5	קף 5369		+255	+5.0	+1697
כלל לסינג אג"ח	10800	16.0			-15.0

ביטוח

אררט 0.1	קף 4704		+224	+5.0	+1522
אררט א 0.5	תב 3030	1971	+220	+7.8	+2372
כנות משנה 0.1	קף 882		+42	+5.0	+1201
כנות משנה 0.5	תב 591	10658	+56	+10.1	+13499
הדר 1.0	תב 2618	1960	+238	+10.0	+2221
הדר 5.0	תב 1331	8471	+121	+10.0	+10417
הסנה ש	504	54036	+24	+5.0	+52064
הפניקס 0.1	1464	1066	+48	+3.4	+698
הפניקס 0.5	תב 888	1490	+60	+7.3	+1294
המשמר-הראל 1.0	תב 6850	120	+600	+9.6	+107
המשמר-הראל 5.0	תב 2935	550	+200	+7.3	+424
ירדניה 0.1	*** הפסקת מסחר ***				
ירדניה 0.5	*** הפסקת מסחר ***				
מנורה 1.0	תב 7588	99.0	+990	+15.0	+102
מנורה 5.0	קף 3092		+147	+5.0	+639
סהר ג 1.0	קף 4289		+204	+5.0	+659
סקוריטס 0.1	2615	1395	+110	+4.4	+748
צור ש	תב 2081	4632	+189	+10.0	+4706
ציון החזקות 1.0	17270	87.0			-12.0
ציון החזקות 5.0	קף 4043		+193	+5.0	+511

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	3307	100	+157	+5.0	+88.0
אינטרגאמא 5.0	תב 1419	275	+129	+10.0	+318
אינטרגאמא אופ 1	850	786	+51	+6.4	+1504
מאיר עזרא 1.0	4440	42.0			-9.0
מאיר עזרא אופ 1	4118	2.0			-2.0
כתה 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
כתה 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
כלל סחר 1.0	תב 5566	708	+506	+10.0	+1768
קריסטל 1.0	תב 4299	160	+299	+7.5	+168
רפק 0.1	30470				
רפק 0.5	8000	62.8	+678	+9.5	+111
שופרסל א 2.0	תב 4430	8742	+310	+7.5	+5899
שופרסל ב 10.0	תב 2980	5366	+160	+5.7	+8823

שרותים

דלק ג ש	תב 5250	5907	+350	+7.1	+21327
הראל 1.0	קף 2208		+105	+5.0	+691
הראל 5.0	* 995	109	+47	+5.0	+277
* ביצוע חלקי 50.80%					
סוכנות הספקה 0.1	תב 9300	67.0	+900	+10.7	+175
סוכנות הספ' 0.5א	3500	181	+22	+.7	+51.0
קרור 0.1	*** לא נסחר ***				
קרור 1.0	תב 819	4377	+24	+8.1	+37170
חברת החשמל 0.1	*** הפסקת מסחר ***				
מוסכי ערוכה 0.1	קף 5572		+170	+5.0	+1582
מוסכי ערוכה 0.5	תב 1210	2650	+110	+10.0	+8769
קונטרקטים 0.1	1250	121	+35	+2.9	+402
קונטרקטים 0.5	749	1982	+17	+2.3	+801
קופל 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
קופל אופ 1	*** הפסקת מסחר ***				

מלונות ושרותי תיירות

כלי שהר 1.0	תב 10296	73.2	+956	+10.0	+156
כלי שהר 5.0	תב 3292	60.0	+299	+10.0	+60.0
מלונות דן 1.0	תב 4150	328	+370	+9.8	+585
מלונות דן 5.0	2690	118	+128	+5.0	+44.0
מלון האלכנז 0.1	תב 4752	476	+432	+10.0	+846
כנם 1.0	תב 2728	47.7	+158	+6.0	+92.1
מלונות ירדן 1.0	3183	1065			-842
מלונות יחלום 1	*** הפסקת מסחר ***				

מחשבים ושרותי מחשב

אופקן מיכון 1.0	תב 4550	806	+261	+6.1	+1148
ה.י.ל. 1.0	קף 12495		+595	+5.0	+32.0
יעבא 1.0	תב 3399	170	+334	+11.6	+1098
יעבא אופ 1	קף 8105		+305	+10.0	+216
כלל מחשבים 1.0	תב 5225	155	+475	+10.0	+200
מ.ל.ל. 1.0	תב 7300	188	+660	+9.8	+448
מ.ל.ל. 5.0	8700	99.0			-12.0

משוב מחשבים 1.0	קף 2810		+110	+5.0	+455
ניקוב מחשבים 1.	6202	105	+286	+4.8	+138
ניקוב מחשבים 5.	8218	66.0	+10	+.1	+7.0
תים מחשבים 1.0	תב 1950	1200	+150	+8.3	+1429
תים מחשב אופ 1	תב 18760	8.0	+1500	+8.7	+25.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	קף 581		+28	+5.1	+5941
אברהם גינדי 5.0	קף 397		+19	+5.0	+3467
אזורן מבנים 1.0	תב 746	1170	+82	+12.4	+4961
אזורן מבנים 5.0	תב 370	3054	+29	+8.5	+4047
אחזרים 1.0	תב 4960	10547	+420	+9.3	+12086
אילון 1.0	440	8390	+21	+5.0	+16217
אילון אופ 1	1550	664			-140
אל-רוב 1.0	תב 8353	1255	+487	+15.0	+1290
אל-רוב 5.0	תב 3474	410	+453	+15.0	+470
אמגנים 1.0	* 1920	197	+20	+1.1	+47.0
* ביצוע חלקי 85.40%					
אמגנים אופ 1	תב 1750	80.0	+153	+9.6	+82.0
אפריקה 0.1	36340	430	+900	+2.5	+422
אפריקה 1.0	תב 26250	914	+1400	+5.6	+1647
אפריקה אופ' 5	תב 18000	351	+1000	+5.9	+402
ארזים 1.0	תב 1144	496	+104	+10.0	+1234
אירלין 0.1	תב 2200	2156	+200	+10.0	+2401
אירלין 0.5	תב 1100	5554	+80	+7.8	+7151
בן-יקר גת 1.0	קף 3884		+161	+5.0	+3565
ברנוביץ 1.0	3700	185	+180	+5.6	+79.0
ברנוביץ 5.0	תב 2608	412	+340	+15.0	+784
דנקנר 1.0	תב 4015	281	+365	+10.0	+769
דרוקר 1.0	480	1006	+20	+4.4	+872
דרוקר 5.0	קף 323		+15	+4.9	+9706
דרוקר אופ 1	קף 291		+25	+8.5	+13009
דרעד 0.1	תב 6000	141	+539	+9.9	+178
דרעד 0.5	תב 2910	172	+160	+5.8	+192
ת.ל.ב. 0.1	*** הפסקת מסחר ***				
ת.ל.ב. 0.5	*** הפסקת מסחר ***				
נכסים ובנין 1.0	תב 2705	4165	+135	+5.3	+6086
גב-ים 0.1	תב 4310	491	+330	+8.3	+601
גב-ים 0.5	2280	1017	+90	+4.2	+932
חברת חישוב 1.0	תב 44000	277	+2150	+5.1	+724
ישפרו 0.1	תב 2880	1035	+190	+7.1	+2859
ישראלום 1.0	8600	209			-74.0
ישרס 10.0	תב 14590	172	+849	+6.3	+207
כנן מיתוח 1.0	8645	127	+169	+2.0	+112
כלל נדלן 0.1	תב 380	35035	+33	+9.5	+60855
לומיר 1.0	קף 3350		+160	+5.0	+467
לומיר 5.0	תב 1515	987	+138	+10.0	+1036
מ.ת.ב. 1.0	תב 1862	1410	+169	+10.0	+3420
מאגרי בנין 1.0	תב 475	6072	+35	+8.0	+8098
מאגרי בנין אופ1	368	1615			-498
מודול בטון 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
מישנאל 5.0	תב 319	18159	+29	+10.0	+19216
מורב 5.0	650	2123	+20	+3.3	+2516
מר-לו 1.0	תב 469	1891	+49	+11.7	+1502
מר-לו אופ 1	4200	46.0			+4.0
לוינשטין 1.0	תב 466	1135	+45	+10.7	+2394
לוינשטין 5.0	תב 144.0	40010	+12.0	+9.1	+74878
ליפשיץ 1.0	קף 1060		+51	+5.1	+9362
ליפשיץ 5.0	תב 685	9156	+40	+6.7	+9862
נאות אביב 0.5	תב 36000	148	+2560	+7.7	+192
נכסי אחרים 1.0	תב 7870	653	+400	+5.4	+407
סהר החזקות 1.0	8800	120	+400	+4.8	+103
סהר החזקות 5.0	תב 6554	64.0	+594	+10.0	+106
סולל בונה מבכ א	*** הפסקת מסחר ***				
סהף 1.0	תב 4438	297	+300	+7.3	+92.0
סהף 5.0	* 2564	156	+122	+5.0	+55.0
* ביצוע חלקי 78.00%					
עמר וסלע 1.0	תב 758	1118	+60	+8.6	+1891
קיסריה 0.1	תב 1850	879	+156	+9.2	+1280
קיסריה 0.5	900	900	+25	+2.9	+462
רובינשטיין 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
רובינשטיין 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
רוגבין 1.0	תב 2877	674	+200	+7.5	+1207
רוגבין 5.0	תב 2185	1870	+199	+10.0	+3110
רסקו מבוכ'	קף 4961		+236	+5.0	+820
רסקו רג	קף 4725		+225	+5.0	+995

חקלאות

מטעי הדר 0.1	תב 3050	824	+200	+7.0	+1489
מטעי הדר 0.5	תב 1693	969	+154	+10.0	+1119
מהדרין 0.1	6060	534	+250	+4.3	+455
נכסי הדרים 1.0	תב 1156	5201	+65	+6.0	+10361
פרי אור 0.5	2660	422			-44.0
עי-הר 5.0	תב 12180	818	+1900	+18.5	+3194

תעשייה

מזון ומבק

אסום 1.0	תב 1095	591	+76	+7.5	+784
אתלנטיק 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
גולדפרוסט 1.0	תב 1411	210	-74	-5.0	-56.0
גולדפרוסט 5.0	680	661	+23	+3.5	+1450
גולדפרוסט אופ 1	* 841	244	+35	+4.1	+149
* ביצוע חלקי 64.40%					
דובק מבכ ש	תב 8420	2435	+210	+6.6	+3502
דובק מבכ מ	תב 3400	1525	+310	+6.6	+1227
הלכל 1.0	תב 1140	1450	+100	+9.6	+2251
הלכל 5.0	תב 622	1000	+50	+5.1	+1730
פרי-גן 1.0	תב 2600	911	+210	+8.8	+3426
פרי-גן 5.0	תב 1830	469	+81	+4.6	+779
מסבר ביתה 1.0	12275	211	+50	+.4	+100
מסבר ביתה 5.0	8300	195	+50	+.6	+116
יטבתי 1.0	תב 1460	1298	+100	+7.4	+2046
יטבתי א 5.0	תב 855	1537	+50	+6.0	+1572
מן 1.0	8650	24.0	+154	+1.6	+10.0
מן 5.0	קף 4630		+230	+5.0	+522
מגרוסים 1.0	תב 6300	487	+480	+7.9	+699
עלית 1.0	תב 14000	175	+1000	+7.7	+887
עסיס ב 0.5	תב 38115	132	+3465	+10.0	+310
שלמה אבגל 1.0	2100	194	+50	+2.4	+128
שמן מבוכ' ש'	5899	176	+98	+2.0	+313

טקסטיל והלבשה

ארגמן 1.0	תב 770	2460	+55	+7.7	+4187
אפרים 5.0	1680	397	+45	+.8	+399
אתא ברוך 1.0	תב 2380	400	+115	+5.3	+762
אתא ברוך 5.0	תב 1430	1157	+130	+10.0	+1569

אפגון 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
אפגון אופ 1	*** הפסקת מסחר ***				
ארגמן רג ש	קף 10545		+502	+5.0	+1305
רלתא-גליל 1.0	4380	717	+140	+3.3	+931
רלתא-גליל א 5.0	3360	537	+60	+1.8	+525
מטויות מאודר 1.	תב 1650	40.0	+101	+6.5	+812
מטויות מאודר 5.	770	830	+32	+4.3	+448
מטויות אופ 1	תב 590	744	+66	+12.6	+955
וישלגו 1.0	3600	854	+50	+1.4	+100
וישלגו 5.0	2640	231			-75.0
הדרינגן 1.0	תב 4106	669	+375	+10.0	+764
ויקית 1.0	תב 7070	197	+643	+10.0	+245
ויקית 5.0	8350	355			-8.0
סיב-שב 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
סיב-שב אופ 1	*** הפסקת מסחר ***				
להדיה 0.1	תב 2040	320	+118	+6.1	+402
להדיה 0.4	תב 932	5090	+85	+10.0	+15690
ליגת 1.0	תב 1199	8744	+109	+10.0	+11774
מים גליקו 1.0	קף 519		+25	+5.1	+6109
מקס 0.1	19228	107	+916	+5.0	+92.0
מקס 0.5	תב 8228	708	+748	+10.0	+704
עים 1.0	תב 9790	179	+890	+10.0	+460
עים 5.0	תב 4906	453	+446	+10.0	+762
עמק 1.0	תב 2250	1755	+195	+9.4	+3794
פולגת א 0.1	תב 8460	809	+400	+4.8	+502
פולגת ב 0.4	6250	2170	+300	+5.1	+3026
פוליגון א 0.5	תב 7293	2001	+663	+10.0	+2178
פרגוד 1.0	קף 1459		+70	+5.0	+4391
גבוד סבריגה בעמ	14280	271	+410	+3.0	+15.0
תעש רוגחין 1.0	2825	1538	+75	+2.7	+2256

מתכת ומוצריה

איקטנון 5.0	תב 1926	1132	+251	+15.0	+2182
אורדן 10.0	תב 10450	335	+950	+10.0	+1340
אורדן 50.0	תב 8910	88.0	+426	+5.0	+175
כבלים ש	11800	28.0			-12.0
התכוף 1.0	תב 13310	105	+1210	+10.0	+165
התכוף 5.0	תב 8173	420	+743	+10.0	+481
קופאות מח 1.0	תב 1027	7688	+85	+8.7	+7981
קופאות מח 5.0	705	1096	+20	+2.9	+2335
מודגן 1.0	קף 599		+29	+5.1	+2579
מודגן אופ א	500				+100
מתכת מרום 1.0	קף 1757		+83	+5.0	+1124
מתכת מרום אופ 1	קף 648		+83	+14.7	+2877
בכלי ציון 1.0	תב 2550	1397	+150	+6.8	+2634
בכלי ציון 5.0	תב 953	7537	+85	+10.0	+15947
בכלי ציון אופ1	775	1861	+45	+6.2	+783
קרמצי 1.0	תב 865	1798	+60	+7.5	+1947
קרמצי 5.0	תב 450	8543	+35	+6.9	+2887
נחושתן 0.1	תב 17700	80.0	+1200	+7.3	+284
נחושתן 0.5	6850	75.0	+150	+2.2	+97.8
עוד 5.0	קף 1676		+80	+5.0	+4996
מפר מלרות 1.0	8700	633			-150
קינג 1.0	תב 1142	1950	+104	+10.0	+4218
קינג 5.0	תב 609	7028	+55	+9.9	+9645
קליל 1.0	תב 3080	140	+280	+10.0	+148
קליל 5.0	תב 1634	588	+149	+10.0	+908
שלדות 5.0	2180	63.0	+45	+2.1	+46.0
תעשיות לכיש 1.0	998	432	+27	+2.8	+648
תעשיות לכיש 5.0	תב 508	1072	+25	+5.2	+1072

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	405000	41.0	+10000	+2.5	+46.0
אלקו 0.1	קף 3864		+184	+5.0	+572
אלקו 0.25 ש	תב 2720	1205	+210	+8.4	+1145
אלקו 0.25 מ	2600				
אלקטרה 0.1	13780	81.0	+400	+3.2	+95.0
אלקטרה א 0.5	5800	45.0	+50	+.9	+45.0
אלרון 5.0	386000	5.0	+7000	+1.9	+12.0
אריה 1.0	תב 34595	490	+3200	+10.2	+1116
כלל תעש אלקטר	תב 2899	7409	+264	+10.0	+15452
סטקטרוניקס 1.0	תב 1887	3484	+100	+5.6	+5295
סטקטרוניקס 5.0	תב 1180	5201	+80	+7.3	+5455
מוריכטונגר 1.0	תב 1810	505	+138	+8.3	+2029
מוריכטונגר 5.0	970	887	+20	+2.1	+642
ציקלון 1.0	3769	283	-4	-.1	-220
ציקלון 5.0	תב 1945	533	+125	+6.8	+623
קנגשטין אולר 1.	תב 4000	13.0	+249	+6.6	+43.0
קנגשטין אולר 5.	תב 3006	115	+250	+9.1	+265
ת.א.ת. 1.0	3296	380			-196
ת.א.ת. 5.0	תב 1540	1959	+120	+8.5	+4182
ת.א.ת. אופ 1	תב 13000	10.0	+760	+6.2	+16.0
תדיאה 1.0	6421	382	+300	+4.9	+215

מוצרי בניה

אי.ת.כלל בנין.1	תב 6900	1031	+500	+7.8	+1270
אלקול 5.0	תב 7654	157	+690	+9.9	+115
אקרשטיין 1.0	תב 1618	523	+100	+6.6	+611
אקרשטיין 5.0	תב 1268	1796	+115	+10.0	+4260
בטון תדיר 1.0	11400	10.0			+18.0
בטון תדיר 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
בר-טון 1.0	קף 3360		+160	+5.0	+374
בר-טון 5.0	קף 1107		+53	+5.0	+1684
המסלול 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
המסלול 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
פרומאסבסט 1.0	6380	20.0	+303	+5.0	+87.0
פרומאסבסט 5.0	תב 1980	472	+99	+5.3	+512
מ.ל.ט. 1.0	תב 1219	1149	+111	+10.0	+1197
מ.ל.ט. 5.0	628	317	+13	+2.1	+168
מחזל חשק בתעש	3412	852	+162	+5.0	+717
מזאיקה ולמגן 1	*** לא נסחר ***				
מזאיקה ולמגן 5	קף 7436		+355	+5.0	+347

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	17600	861			-66.0
אליאנס ב 200.0	1296	493	+50	+4.0	+444
גל תעשיות 1.0	9450	150	+450	+5.0	+155
גל תעשיות 5.0	תב 4375	1208	+210	+5.0	+3282
דקסטר 1.0	3300	271			-100
רישנים 0.1 במרת	קף 4130		+197	+5.0	+362
רישנים 0.5 במרת	תב 1508	6040	+80	+5.6	+6449
חיפה כמיקל 10.0	868	3921	+40	+4.7	+7165
טבע ש	תב 57000	229	+3000	+5.6	+365
טבע אופ 4	תב 52280	21.0	+5300	+11.3	+111
ליפסקי 1.0	תב 1360	861	+115	+9.2	+1892
ים המלח 0.1	תב 14920	4780	+760	+5.5	+6477
מכרוכימים 10.0	תב 494	38814	+45	+10.0	+59768
מקסימה 1.0	6510	60.0	+310	+5.0	+78.0
מקסימה 5.0	תב 2480	449	+150	+6.4	+832
נסה כמיקל 1.0	3430	59.0	+70	+2.1	+42.8
סנו 1.0	תב 9486	379	+500	+5.6	+535

מגו 5.0	תב 6270	777	+460	
קים כימיקל 1.0	קף 5492		+262	
ת.ג.ל. 1.0	קף 1785		+85	
ת.ג.ל. 5.0	קף 987		+47	
תיא 5.0	תב 4700	159	+230	
פרוטארום 10.0	15100	364	+650	
חרו א 5.0	8889	253	+89	

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפורן 1.0	תב 4279	109	+389	
דפורן 5.0	תב 2355	79.0	+212	
ת.מ.ן. 1.0	2380	437		
ת.מ.ן. אופ 1	2150	700		
יאח 1.0	5020	95.0	+40	
לבידי אשקלון 1.	תב 480	1445	+26	
לבידי אשקלון אופ1	779	1165	+15	
מולט ב 0.5	תב 24000	53.0	+2150	
מפעלי ניר 10.0	תב 179000	148	+10000	
סקנדיה 1.0	תב 2105	148	+191	
רים 0.1	תב 3630	612	+330	
רים 0.4	2169	625	+100	
תעל ב 0.2	תב 13500	963	+1050	

תעשיות שונות

אלומית 1.0	3100	238		
אלומית 5.0	2552	60.0	+40	
אנרין 1.0	קף 2584		+120	
אנרין 5.0	תב 1671	1216	+200	
אנרין אופ א	*** הפסקת מסחר ***			
המישה יוד 1.0	8899	135	+49	
דיקה 1.0	תב 5500	33.0	+500	
דיקה 5.0	2500	59.5	-129	
ת.בפולק 1.0	תב 7150	200	+441	
ת.בפולק 5.0	תב 4580	402	+350	

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	תב 6608	876	+560	
כור בכ' 1.0	5100000	1.2	+	
כלל תעשיות 1.0	1328	7259		
מאגרי טכנולוגיה	847	5310	+18	
מאגרי טכנו אופ 1	425	3342		

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמניק ש	4704	608	+224	
אידיבי פתוח 2.0	תב 3790	4606	+250	
אינקובה 0.1	תב 1530	375	+150	
אינקובה 0.5	קף 714		+34	
אלגר ש	תב 6490	489	+590	
אלגר מ	תב 6556	41.0	+596	
אלרן ש	תב 2631	1551	+150	
אלרן מ	תב 2720	819	+180	
אמישר בכ' 1.0	*** הפסקת מסחר ***			
אפיק 1.0	*** הפסקת מסחר ***			
אפיק 5.0	*** הפסקת מסחר ***			
גאלת 1.0	1840	29.0	+30	
חברה לישראל 1.0	* 6935	409	+330	
* ביצוע חלקי 86.60%				
חברה לישראל 5.0	3645	625		
ולפסון 0.1	תב 121000	12.9	+11000	
ולפסון 1.0 ש	תב 29840	224	+2500	
אטמא א 0.5	קף 10806		+315	
פועלים השק ש	תב 4420	1388	+320	
לאומי השק 0.1	3995	1329	+190	
דיסקונט השק ש	תב 2221	8682	+130	
מזרחי השק ש	17595	185		
מור השק אגח 124	10000	16.0	+200	
חירון 1.0	תב 2279	654	+200	
חירון 5.0	תב 880	4121	+58	
יעגא ש	תב 11385	820	+1035	
ירדן א 0.1	קף 3319		+158	
כלל ישראל 10.0	2200	11463		
כלל ישראל 50.0	1845	145	+45	
לנדאו 0.1	8302	65.0		
לנדאו 0.5	תב 2678	108	+198	
מגור 0.1	616	1975	+29	
מגור א 0.5	תב 400	8451	+25	
עוז השק ב 0.1	תב 2386	22.0	+160	
עוז השק ב 0.5	תב 1155	506	+105	
פז השק ש	תב 20950	282	+1750	
פמה א 0.1	קף 8479		+404	
פמה 0.5	קף 4021		+191	
פריון ב 2.5	3910	896	+80	
שהל (אריה) 1.0	*** הפסקת מסחר ***			
שהל (אריה)אופ ב	*** הפסקת מסחר ***			
שהל (אריה) שה 1	*** הפסקת מסחר ***			

מחקר ופיתוח

אמציעים מתוחכמים	*** הפסקת מסחר ***			
גליל טכנולוגיות	498	3967	+11	+2.3

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	2915	887	
דלק חיפושים 5.0	1495	740	+50
דלק נפט אופ 2	תב 850	2169	+55

נסחרות במט"ח

...ליות בבורסה בעקבות ...ום המשבר הממשלתי

...יות עלו, מתוך 47 נרשמו „קונים בלבד" □ המשקיעים הזרימו כספים לכל ענפי ... ות מתוך ציפיה לעליות שערים נוספות גם בימים הבאים □ קרנות הנאמנות ... חות במניות צברו כ־7 מיליון ש"ח □ מגמה מעורבת באגרות החוב הצמודות

מאת שמעון יונה

...ל ביקושים סקר אתמול את הבורסה בעקבות ...ל המשבר הממשלתי. המשקיעים, שהעריכו כי ...משבר יביא לרגיעה במשק, הזרימו לשוק המניות ...רים שגרמו לעליות שערים תלולות במרבית ...המסחר. מחזור העסקות גדל בהשוואה לימים ...ים והסתכם בכ־14 מיליון שקלים, מזה רק כ־1.9 ...שקלים במניות הבנקים שבהסדר. במהלך המסחר ...שערים של 334 מניות באשר ל־47 מהן נרשם „קונים בלבד". 45 מניות נסחרו ללא שינוי ורק 18 ...ירדו.

...ק אגרות החוב הצמודות היתה מגמה מעורבת עם ...לעליות שערים של עד אחוז אחד. אגרות החוב ...לה למדד, שמועד פדיונן קרוב, עלו עד אחוז וחצי ...גרות ה„גלבוע" הצמודות לדולר ירדו עד 2 אחוזים. ...עסקות באגרות החוב גדל והסתכם בכ־6.3 מיליון ...

הציבור חוזר למניות

...קושים הגדולים שורמו אתמול לבורסה, באו הן מגר...שקיעים וממשקיעים גדולים והן ממשקיעים קטנים ...ציבור הרחב. משקיעים שהיססו עד הימים האחרו־...לחזור ולהשקיע במניות, לאור חוסר היציבות הפו־...הגדילו אתמול ביקושים ישירים לשוק המניות ול־...קרנות הנאמנות.

...כתוצאה מהביקושים הגדולים, התארך אתמול המסחר ...ת מעבר לזמן הרגיל בכשעה וחצי.

...הביקושים לקרנות הנאמנות הגיע לכ־14 מיליון ...ם, מתוך זה כ־7 מיליון שקלים לקרנות הנאמנות ...ות במניות.

ביקושים גדולים ל„כבדות"

...ביקושים גדולים ועליות שערים שנעו בגבולות של 5–7 ...% אפיינו אתמול את המסחר במניות ה„כבדות" של ...חברות הגדולות. בין מניות אלה בלטו מניות דלק שעלו ...אחוזים; שופרסל־א שעלו ב־7.5 אחוזים; הסנה, אפרי־...קה, הכשרת הישוב, פולגת־0.4, טבע, נייר־חדרה, ...ימתות, ודיסקונט השקעות, עלו ב־5–7 אחוזים. ...עליה יותר של 10 אחוזים נרשמה בכלל־אלקטרוניקה. ...ביקושים גדולים שנקלטו ללא שינוי היו בכלל־תעשיות, ...חברה לישראל 10.

...מניות הבנקים שבהסדר נסחרו תוך עודפי היצע של 1.9 ...מיליון שקלים והן ירדו עד חצי אחוז. לעומת זאת, הופיעו ...ביקושים גדולים למניות הבנקים שאינן בהסדר ושערן עלה ...עד ל־10 אחוזים. פעילות ערה היתה בפ.י.ב.י אשר עלו ...אחוזים.

...אי בהירות ב„ארית" וב„פמה"

...ביקושים גדולים שנרשמו שלשום למניות „ארית", בעקב ...הנפקה מוצלחת של החברה בארה"ב, נחלשו אתמול ...המניות עלו בשיעור מתון יחסית לעליות שהיו ביום ...בארה"ב (35%). מחירי ההנפקה בארה"ב, כפי שדווחו ...החברה בארץ, לא היו ברורים לחלק מהמשקיעים, ...להחברה לצורך קבלת הבהרות.

...בחברה נמסר כי שער המניות בארה"ב גבוה ממחיר ...בארץ בכ־25 אחוזים ולא בכ־80 אחוזים כפי שהערי־...כו. הקושי בהשוואת המחירים נבע מכך שההנפקה ...בארה"ב כללה מניות ואופציות, בו בזמן שבארץ נסחרות ...רק מניות של „ארית".

...אי בהירות נוספת, שהיה בה כדי להטעות את המשקיעים, ...של חברת „פמה", בקשר לאיחוד מניות החברה. ...לאיחוד עם החברה תחבר כי הכוונה איננה לאיחוד ...מניות בנות 0.5 שקל עם המניות בנות 0.1 שקל, אלא ...המניות משקלים ישנים לשקלים חדשים... יתכן ...שבעקבות הודעת החברה משלשום, הופיעו ביקושים גדו־...לים למניות „פמה" ושערן נרשם קונים בלבד.

...הפעילות ביותר במסחר אתמול היה ים המלח ...שעלה ב־5.5 אחוזים תוך מחזור עסקות של 714 אלף ...שקלים... עלו ב־9.3 אחוזים לאור שמניות בסך 325 ...אלף שקלים... במניות דלק נרשם מחזור עס־...קות של יותר מ־300 אלף שקלים ובמניות הסנה כ־270 ...אלף.

הודעות בבורסה

...החברה תגדיל את ההון הרשום שלה מ־1.6 מיליון ...ל־4.6 מיליון ש"ח.

..."סטקס": למניות הטבה בשיעור 500 אחוזים ...

...והחליט לתת לחברה ארכה עד ל־18.4.86 ...פרסום הדוחות הכספיים השנתיים שלה ליום 30.10.85 ...למועד זה לא יפורסמו הדו"חות, ייפסק המסחר ...במניות של החברה החל מיום א' 20.4.86.

... 6,440,000 ...

רווחים נאים בהנפקות החדשות

בשבועיים האחרונים הוצעו לציבור הנפקות חדשות של אגרות חוב על ידי חברות „ב.ל.ת־מימון", „אפריקה", ו„משאבים". מתברר כי מי שקנה ניירות ערך מהנפקות אלה עשה עסק טוב.

הרווח הגדול ביותר, בשעור של כ־34 אחוזים, היה בהנפקה של חברת „אפריקה". החברה הציעה לציבור חבילה של אגרות חוב דולריות ביחד עם כתבי אופ־ציה הניתנים להמרה במניות בנות 0.1 שקל הנסחרות בבורסה. אגרות החוב הדולריות הונפקו כ־100 נקו־דות ומחיר האופציות בחבילת ההנפקה היה 2,390 נקודות.

שער אגרות החוב ירד ביום הראשון למסחר כ־2 אחוזים, ואילו שער האופציות עלה ל־15,971 נקודות – עליה שתרמה את כל הרווח למשקיעים. המזמינים בהנפקה זו קיבלו רק 10.55 אחוזים מהזמנתם ושיעור ההקצאה המירבי היה בסכום של כ־16 אלף ש"ח. בהתאם לשערי ניירות הערך ביום הראשון של המס־חר הרוויחו המשקיעים כ־34 אחוזים על השקעתם.

רווחים צנועים יותר היו בהנפקות האחרות. כך למשל הסתכמו רווחי המשקיעים ב„ב.ל.ת־מימון 81", כ־5.6 אחוזים ובאגרות החוב של „משאבים" כ־4.8 אחוזים בהתאם למחירי האגרות שנקבעו אתמול בבורסה.

חידוש בתנאי ההצטרפות ל„גורן"

קרן הנאמנות „גורן" המנוהלת על ידי בנק הפועלים, מנהיגה ביומים אלה חידוש המאפשר למק־בלי משכורות ואחרים, המעוניינים להשקיע בקרן בשלושה הימים הראשונים של כל חודש, להצטרף אליה במחיר יומי ללא כל שיעור רקמה.

עד היום לא ניתן היה לרכוש תעודות השתתפות בקרנות נאמנות במחיר כמיטי לאותו יום אלא רק במסגרת של מבצעים תקופתיים.

הרכב ההשקעות של קרן „גורן" ליום 10.4.86 – ... צמודי מדד, כ־43 אחוזים צמודי מט"ח, כ־34 ... מניות, כ־12 אחוזים מק"מ ופקדונות ... אחוזים.

ע.נ מניות ברטון 0.001 בשער של 2,400 נקודות ו־8,207,500 ע.נ מניות בנות 0.005 שקל בשער 795 נקודות.

גינדי: החברה אישרה כי היו פניות אליה בקשר לרכישת חלק ממניות חברת גינדי. יחד עם זאת לא מתנהל כל מו"מ בענין זה.

פריון: החברה מימשה את האופציה שניתנה לה על ידי חברה זרה למכור לה 10 אחוזים ממניות „החברה לישראל". חבילת המניות נרכשה בזמנו מבנק הפועלים והיא נמכרה עתה במחיר הדולרי ששולם לבנק הפועלים, בתוספת רי־בית מתאימה. פריון קיבלה תמורת המניות סכום של 200,865 דולר.

החברה לישראל: החברה מכרה את חלקה בשותפות ה.ל.ט (חברה לישראל טנה) לפיתוח בנין, ליתר השותפים, תמורת סכום של 884,500 אלף דולר.

עיט: החברה זכתה לאחרונה במספר מכרזים באירופה בהיקף של כ־2.9 מיליון דולר. מתוך ההזמנות על החברה לספק כ־2 מיליון דולר בשנת 1986 והיתרה כ־0.9 מיליון דולר בשנים 1986/7. ההזמנות כוללות מוצרים כמו חגור צבאי, תרמילים ואוהלים. החברה התקשרה עם יצרן [illegible] לאספקה קבועה ושוטפת של כיסויים [illegible]. החברה רואה פוטנציאל שוק רחב ובלעדי למוצר זה בעתיד הקרוב. לחברה הצבר הזמנות של כ־7 מיליון דולר (כולל הזמנות שדווחו) והיא צופה הזמנות נוספות של כ־3 מיליון דולר במוצריה הרגי־לים.

מאירטקס: החברה סיימה בהצלחה גיוס הון של כ־14 מיליון דולר באמצעות הנפקת מנ"ס על פי תשקיף מיום 3.12.85. לאור התימת היתר להנפקה זו, החליטה החברה להקצות למזמינים שהגישו את בקשותיהם עד 30.3.86 את מלוא הזמנתם. בקשות ליחידות שהתקבלו ב־30.3.86 נענו חלקית בכמות השווה ל־24.2 אחוזים מסך כל היחידות שהוזמנו.

הדולר השחור בירידה

הדולר השחור נחלש אתמול, על רקע סיומו של המשבר הממשלתי, ומחירו נע בין 1.61–1.62 שקלים.

איגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	544973.0	
ש4002	480000.0	
ש4003	470000.0	
ש4004	504700.0	
4.25% מלווה מדינה (שגריא)		
ק-301 תשואה 3.45%		
4101	285.3	-1.9
ק-302 תשואה 3.60%		
4102	113.5	+1.8
4103	108.9	+1.7
4104	105.4	+1.7
ק-311 תשואה 4.22%		
4201	95.3	
4202	93.5	
ק-321 תשואה 3.87%		
4301	104.5	+.1
4302	99.5	+.1
4303	98.6	+.1
4304	97.0	+.1
3% מלווה כמיינת (גליל)		
ק-201א תשואה 2.44%		
ש3601	31654.0	+17.0
ק-201ב תשואה 2.45%		
ש3602	29164.0	+51.0
2027-א תשואה 2.50%		
ש3603	27076.0	+268.0
ק-202ב תשואה 2.60%		
3604	24215.0	-18.0
ק-203 תשואה 2.36%		
ש3605	22330.0	+201.0
ש3606	21041.0	+193.0
ש3607	19559.0	+183.0
ש3608	18512.0	+176.0
ק-204 תשואה 2.41%		
ש3609	17592.0	+288.0
ש3610	15868.0	+265.0
ש3611	15329.0	+259.0
ש3612	15181.0	+237.0
ק-205 תשואה 2.62%		
3613	14142.0	+102.0
ש3614	13574.0	+100.0
ש3615	12531.0	+94.0
ש3616	11470.0	+87.0
ק-206 תשואה 2.50%		
ש3617	10884.0	+188.0
ש3618	10339.0	+182.0
ש3619	9505.0	+170.0
ק-207 תשואה 2.78%		
ש3620	8850.0	+43.0
ש3621	8405.0	+41.0
ש3622	7378.0	+37.0
ק-208 תשואה 2.86%		
ש3623	7081.0	+3.0
ש3624	6804.0	+6.0
ק-209 תשואה 2.87%		
ש3625	6212.0	-53.0
ש3626	5745.0	-50.0
ש3627	5327.0	-47.0
ק-210 תשואה 2.90%		
ש3628	4895.0	+3.0
ש3629	4585.0	+2.0
ש3630	4834.0	+2.0
ק-211 תשואה 2.64%		
ש3631	4045.0	+71.0
ש3632	3809.0	+68.0
ש3633	3599.0	+65.0
ק-212 תשואה 2.86%		
3634	3126.0	+2.0
ש3635	2956.0	+2.0
ש3636	2905.0	+2.0
ק-213 תשואה 2.95%		
ש3637	2712.0	+16.0
ש3638	2524.0	+14.0
ש3639	2310.0	+12.0
ק-214 תשואה 2.62%		
ש3640	1945.0	+40.0
ש3641	1686.0	+35.0
ק-215 תשואה 2.84%		
3642	1485.0	-3.0
ש3643	1280.0	-3.0
ק-216 תשואה 2.12%		
3644	1209.0	-3.0
3645	1091.0	-2.0
4.25% מלווה כמיינת (גליל)		
ק-241 תשואה 4.27%		
3826	91.0	
ק-251 תשואה 5.75%		
3701	853.4	+6.3
ק-252 תשואה 5.76%		
3702	672.4	-6.2
ק-253 תשואה 5.75%		
3703	596.0	-6.1
3704	518.4	-5.3
ק-261 תשואה 4.07%		
3751	263.0	+1.4
ק-262 תשואה 4.25%		
3752	104.5	-.6
3753	100.1	-.7
ק-263 תשואה 4.24%		
3734	90.9	+.1
ק-271 תשואה 4.14%		
3901	97.7	+.2
3902	93.0	+.3
3903	92.5	+.2
3904	90.8	+.2
4% מלווה פיתוח (80% הצמדה)		
ש3106	245002.0	+1.0
ש3107	245412.0	+100.0
ש3108	234001.0	+1.0
ש3109	231800.0	+1600.0
ש3110	230500.0	+500.0
ש3111	222700.0	
ש3112	222400.0	+1000.0
ש3113	222000.0	+100.0
ש3114	215300.0	-1000.0
ש3115	214800.0	+1000.0
ש3116	205500.0	+100.0
ש3117	211600.0	-1600.0
ש3118	207240.0	-3000.0
4.25% מלווה פיתוח הצריכה (80% הצמדה)		
ש3201	177900.0	
ש3202	178800.0	
ש3203	176000.0	
ש3204	171600.0	+300.0
ש3205	170000.0	+300.0
ש3208	168500.0	
ש3210	163100.0	
ש3211	163400.0	
ש3212	160100.0	+200.0
ש3213	153400.0	+200.0
ש3214	148100.0	
6%		
ש1501	144000.0	

הסדרה	השער	השינוי בנקי
ש3502	145200.0	+1200.0
ש3503	128800.0	
ש3504	127000.0	
ש3505	125660.0	
7%		
ק-701 תשואה 3.10%		
ש3521	125767.0	+244.0
ש3524	112110.0	+228.0
ק-702 תשואה 3.20%		
ש3522	118619.0	+66.0
ש3523	112055.0	+63.0
ק-703 תשואה 3.23%		
ש3525	109673.0	+307.0
ש3526	114373.0	+330.0
ש3527	112089.0	+323.0
ש3528	109125.0	+326.0
ק-704 תשואה 3.10%		
ש3529	109201.0	+565.0
ש3530	106650.0	+552.0
ש3531	106382.0	+569.0
ש3532	103268.0	+553.0
ש3533	103127.0	+570.0
ש3534	97248.0	+540.0
ק-705 תשואה 3.10%		
ש3535	97392.0	+554.0
ש3539	91752.0	+535.0
ק-706 תשואה 3.30%		
ש3536	96826.0	+122.0
ש3537	96715.0	+122.0
ש3538	91032.0	+115.0
ש3540	90847.0	+118.0
ש3541	87773.0	+113.0
ש3542	87640.0	+116.0
ש3543	83360.0	+109.0
ק-707 תשואה 3.04%		
ש3544	84034.0	+608.0
ש3546	81970.0	+609.0
ש3547	81784.0	+610.0
ש3548	81691.0	+610.0
ש3550	77433.0	+590.0
ש3551	77125.0	+591.0
ק-708 תשואה 3.59%		
ש3545	81014.0	+45.0
ש3549	76510.0	+43.0
ש3552	70206.0	+40.0
ש3554	70054.0	+34.0
ש3555	70054.0	+34.0
ק-709 תשואה 3.38%		
ש3553	69321.0	+40.0
ש3571	63168.0	+36.0
ק-710 תשואה 3.09%		
ש3556	67419.0	+819.0
ש3558	70269.0	+818.0
ש3559	67787.0	+830.0
ש3560	64157.0	+805.0
ש3561	63975.0	+807.0
ק-711 תשואה 3.04%		
ש3557	70310.0	+545.0
ש3572	64401.0	+524.0
ק-712 תשואה 3.05%		
ש3573	64017.0	+432.0
ש3574	59010.0	+399.0
ש3577	58984.0	+407.0
ש3578	54489.0	+378.0
ק-713 תשואה 3.18%		
ש3575	58601.0	+137.0
ש3576	58434.0	+137.0
ש3579	53953.0	+130.0
ק-714 תשואה 3.06%		
ש3580	50396.0	+107.0
ש3581	45835.0	+98.0
ש3582	42271.0	+95.0
ש3585	39287.0	+88.0
ק-715 תשואה 3.29%		
ש3584	37071.0	+148.0
ש3585	35142.0	+143.0
ש3586	31820.0	+132.0
ש3588	31772.0	+132.0
ק-716 תשואה 3.18%		
ש3587	32029.0	+109.0
ש3591	30449.0	+104.0
ש3592	30414.0	+104.0
ש3593	30562.0	+105.0
ק-717 תשואה 3.14%		
ש3589	29169.0	+291.0
ש3594	29011.0	+287.0
ש3596	27725.0	+281.0
ש3597	27630.0	+281.0
ק-718 תשואה 3.00%		
ש3590	29204.0	-138.0
ש3595	29027.0	-132.0
5% מלווה פיתוח הצריכה (צמודה מלאה)		
ק-101 תשואה 2.53%		
ש2001	120741.0	+68.0
ש2002	119894.0	+68.0
ק-102 תשואה 2.83%		
ש2003	115482.0	+65.0
ק-103 תשואה 3.29%		
ש2004	116189.0	+66.0
ק-104 תשואה 3.32%		
ש2005	109099.0	+61.0
ש2006	108932.0	+52.0
ש2007	106832.0	+50.0
ק-105 תשואה 3.39%		
ש2008	109339.0	+62.0
ש2012	106906.0	+61.0
ש2015	104103.0	+59.0
ק-106 תשואה 3.20%		
ש2009	110971.0	+494.0
ק-107 תשואה 3.35%		
ש2010	110012.0	-264.0
ש2011	107877.0	-259.0
ש2013	107771.0	-278.0
ש2014	105014.0	-265.0
ק-108 תשואה 3.40%		
ש2016	103189.0	+89.0
ש2018	102839.0	+58.0
ש2021	99496.0	+56.0
ק-109 תשואה 3.30%		
ש2017	103670.0	-96.0
ש2019	102404.0	-102.0
ש2020	99484.0	-99.0
ק-110 תשואה 3.04%		
ש2022	93949.0	+1181.0
ק-111 תשואה 3.21%		
ש2023	91164.0	+403.0
ק-112 תשואה 3.40%		
ש2024	80441.0	+460.0
ש2027	82190.0	+464.0
ש2031	78041.0	+457.0
ק-113 תשואה 3.47%		
ש2025	87979.0	-270.0
ש2026	87474.0	-271.0
ק-114 תשואה 3.26%		

הסדרה	השער	השינוי בנקי
ש2028	85215.0	+48.0
ש2030	81027.0	+46.0
ק-115 תשואה 3.18%		
ש2029	80662.0	+414.0
ש2033	74225.0	+401.0
ש2035	68120.0	+378.0
ק-116 תשואה 2.99%		
ש2032	79457.0	+572.0
ש2034	75062.0	+555.0
ש2036	68900.0	+518.0
ק-117 תשואה 1.84%		
ש2037	67338.0	-1156.0
ש2052	58443.0	-1057.0
ק-118 תשואה 2.90%		
ש2038	67898.0	+987.0
ש2040	65379.0	+977.0
2051	61854.0	+948.0
ק-119 תשואה 2.75%		
ש2039	65224.0	+35.0
ש2041	61749.0	+33.0
ק-120 תשואה 2.29%		
ש2053	58013.0 ק	+1718.0
ק-121 תשואה 1.34%		
ש2054	54862.0	+339.0
ש2056	50828.0	+322.0
ש2058	46292.0	+300.0
ש2060	42753.0	+283.0
ק-122 תשואה 2.14%		
ש2055	53870.0	-1488.0
ש2057	49876.0	-1414.0
ש2059	45371.0	-1320.0
ק-123א תשואה 0.08%		
ש2061	34248.0	+17.0
ק-123ב תשואה 0.74%-		
ש2062	33355.0	+15.0
ק-123ג תשואה 0.02%-		
ש2063	30949.0	+15.0
מ 17	108.0	
מ 18	101.0	-2.5
מ 19	*** הפסקת מסחר ***	
מ 20	*** הפסקת מסחר ***	
מ 21	105.4	-3.2
מ 22	104.0	-.4
מ 23	94.7	-.1
ש24	93.4	13/04
ש25	93.8	-.1
ש26	94.0	10/04
ש27	93.0	+1.0
ש28	96.0	13/04
ש29	96.2	+.2
ש30	93.2	-.3
ש31	102.3	13/04
תלים		
32	92.0	-2.6
33	100.9	-3.1
34 נר"ג	100.0	
אגרות חוב צמודות לדולר (10% הצנידה)		
מי"ם	204.9	
מי"ם	1175.0	
אלסינט	*** הפסקת מסחר ***	
"אדסון" צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-601 תשואה 3.96%		
סד' 2501	154.3	+.2
סד' 2502	159.0	+.2
סד' 2503	156.0	+.2
ק-602 תשואה 4.01%		
סד' 2504	153.2	+.1
סד' 2505	147.6	+.1
ק-603 תשואה 4.00%		
סד' 2506	142.5	-1.4
סד' 2507	137.6	-1.4
ק-604 תשואה 2.51%		
סד' 2508	105.0	-3.0
"ירמוקו"-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 6.10%		
7001	249.2	+.1
7002	241.6	+.1
ק-902 תשואה 6.74%		
7003	226.6	+.1
7004	209.2	+.1
ק-903 תשואה 6.50%		
7005	197.1	-.7
ק-904 תשואה 6.72%		
7006	184.5	-.2
ק-905 תשואה 6.37%		
7007	172.9	+.1
7008	164.4	+.1
ק-906 תשואה 6.60%		
7009	139.1	+.2
ק-907 תשואה 6.63%		
7010	150.2	+.1
ק-908 תשואה 6.82%		
7011	145.4	+.1
7012	140.3	
ק-909 תשואה 6.71%		
7013	133.1	+.7
ק-910 תשואה 6.83%		
7014	115.5	+.2
ק-911 תשואה 6.79%		
7015	96.4	+.4
7016	95.9	+.5
7017	98.2	+.5
7018	98.0	+.5
7019	98.4	+.5
7020	98.2	+.5
7021	97.3	+.5
7022	97.0	+.5
ק-951 תשואה 6.97%		
7201	96.1	-.6
7202	94.7	-.7
7203	94.6	-.6
"גלבוע" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.70%		
ש6101	13610.0	+41.0
ק-802 תשואה 1.60%		
ש6102	7640.0	-23.0
ק-803 תשואה 1.85%		
ש6103	6816.0	-22.0
ק-804 תשואה 1.79%		
ש6104	6483.0	+7.0
ש6105	6067.0	
ק-805 תשואה 1.75%		
ש6106	5099.0	-1.0
ש6107	3681.0	
ק-806 תשואה 1.83%		
ש6108	4107.0	-1.0
ש6109	3910.0	
ש6110	3648.0	
ק-807 תשואה 1.80%		
ש6111	3214.0	
ש6112	3110.0	

ידיעות אחרונות